

Ενημερωτικό δελτίο κρατικών ενισχύσεων - Τεύχος 2/2024

Σύνταξη: Ε. Μουαμελετζή, ΔΝ, Δικηγόρος, Διευθύντρια Ερευνών ΚΔΕΟΔ, Προϊσταμένη MoKE
Επιμέλεια ύλης: Αικ. Δ. Σγουρίδου, Δικηγόρος, Στέλεχος MoKE
Π. Πασχαλίδης, Δικηγόρος, Στέλεχος MoKE

Πίνακας αποτελεσμάτων κρατικών ενισχύσεων για το έτος 2022

Οι κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ελλάδα το 2022

Διαβούλευση για παράταση του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης

Προτάσεις βελτίωσης για τους νέους κανόνες στις μεταφορές

Ελληνικά καθεστώτα

- παραγωγής-αποθήκευσης ενέργειας από ΑΠΕ
- για εφημερίδες και περιοδικά
- στο πλαίσιο του προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση»
- στο πλαίσιο του προγράμματος ΤΑΠΤοΚ
- για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
- για Συμπράξεις Ερευνητικής Αριστείας
- για τη βιοποικιλότητα
- για τουριστικούς λιμένες
- για ιό των εσπεριδοειδών
- Produce-E Green

Ελληνικές ad hoc ενισχύσεις

- στη Sky Express
- για το πατρινό καρναβάλι
- για την Εθνική Λυρική Σκηνή

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών

- βάσει του ΓΑΚ 651/2014
- στον αγροτικό τομέα (Καν. 2022/2472)

- σε αλιεία και υδατοκαλλιέργεια (Καν. 2022/2473)

Κυπριακά καθεστώτα

- για στεγαστικά δάνεια
- για σιτηρά και κτηνοτροφικά φυτά
- για τη στήριξη της καλλιέργειας πατάτας
- για αγρότες στη δυτική Λευκωσία

Γερμανικός διαγωνισμός με διαπραγμάτευση και οικονομικό πλεονέκτημα

Γερμανικό καθεστώς για ανανεώσιμο υδρογόνο

Γερμανικό καθεστώς για την απεξάρτηση από τον άνθρακα

Γαλλικό καθεστώς για βιομάζα και ανανεώσιμο υδρογόνο

Πορτογαλικό καθεστώς για πράσινο εξοπλισμό

Ιταλικό καθεστώς για πράσινο εξοπλισμό

Ρουμανικό καθεστώς για ανάπτυξη φωτοβολταϊκών

Ρουμανική ad hoc ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της TAROM

Γαλλική ad hoc ενίσχυση για τεχνολογία μικρών πυρηνικών αντιδραστήρων

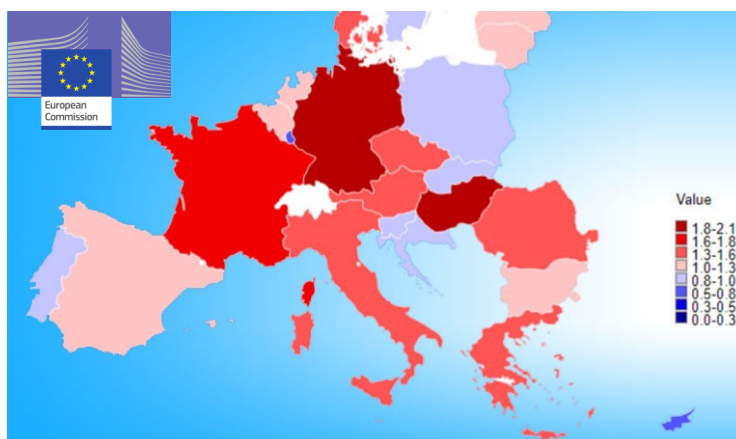
Τσεχική ad hoc ενίσχυση για κατασκευή πυρηνικού σταθμού

Σλοβακική ad hoc ενίσχυση στη Volvo Cars

Ανάκτηση τσεχικών ενισχύσεων σε αγρότες

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

Πίνακας αποτελεσμάτων κρατικών ενισχύσεων για το έτος 2022

Επιτροπή – ετήσιος πίνακας αποτελεσμάτων 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις – σύγκριση με 2021 – επισκόπηση δαπανών

Η Επιτροπή δημοσίευσε τον ετήσιο πίνακα αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις 2023. Ο πίνακας περιέχει αναλυτική επισκόπηση των δαπανών της ΕΕ για τα ποσά που χορηγήθηκαν εντός του 2022, με βάση τις εκθέσεις που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη. Η έκθεση αναφέρει μείωση των δαπανών για κρατικές ενισχύσεις σε σχέση με το 2021, κατά περίπου 34,8%. Το 2022, τα κράτη μέλη κατέγραψαν δαπάνες για κρατικές ενισχύσεις ύψους περίπου 228.000.000.000 ευρώ για όλους τους στόχους, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων

για την αντιμετώπιση κρίσεων (κορωνοϊού και πολέμου στην Ουκρανία). Το αντίστοιχο ποσό για το 2021 ήταν περίπου 349.700.000.000 ευρώ.

Πρώτιστη αιτία για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων είναι η αντιμετώπιση κρίσεων. Ειδικότερα, το 33,6% των κρατικών ενισχύσεων του 2022 (75.650.000.000 ευρώ) αποσκοπούσε στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού, ενώ το 17% (39.330.000.000 ευρώ) στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων του πολέμου στην Ουκρανία.

Από τον πίνακα αποτελεσμάτων του 2023 προκύπτουν ειδικότερα τα εξής:

1. Οι δαπάνες του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις κυμαίνονταν μεταξύ 0,3% και

2,1% του ΑΕΠ των κρατών μελών, ενώ το 2021 κυμαίνονταν μεταξύ 0,9% και 4,6%.

2. Η μείωση των δαπανών για κρατικές ενισχύσεις το 2022 οφείλεται κυρίως στη σταδιακή κατάργηση των μέτρων που θεσπίστηκαν για τον μετριασμό των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, ενόψει της βελτίωσης της υγειονομικής κατάστασης στην Ευρώπη και της σταδιακής άρσης των σχετικών περιοριστικών μέτρων. Έτσι, οι δαπάνες για μέτρα που σχετίζονται με την πανδημία μειώθηκαν κατά 60,5% συγκριτικά με το 2021.

3. Οι συνολικές κρατικές ενισχύσεις που εγκρίθηκαν βάσει του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης 2022, για να αντισταθμίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία, αντιστοιχούν περίπου στο 0,25% του ενωσιακού ΑΕΠ.

4. Το 2022, τα κράτη μέλη μείωσαν τις δαπάνες τους και για στόχους που δεν σχετίζονται με την κρίση. Δαπάνησαν περίπου 112.000.000.000 ευρώ (0,7 % του ενωσιακού ΑΕΠ), ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 49% των συνολικών δαπανών για κρατικές ενισχύσεις. Σε σύγκριση με το 2021, αυτό αντιστοιχεί σε

μείωση κατά 28% ή κατά 43.530.000.000 ευρώ, μετά την προσαρμογή στον πληθωρισμό. Αυτή η μείωση οφείλεται, εν πολλοίς, στην ανάγκη χορήγησης κρατικών ενισχύσεων που σχετίζονται με τις κρίσεις του πολέμου στην Ουκρανία και της πανδημίας του κορωνοϊού.

5. Εκτός των ενισχύσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης, οι περιβαλλοντικές ενισχύσεις κατέχουν τα πρωτεία των υπόλοιπων στόχων. Η προστασία του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση ενέργειας είναι οι στόχοι για τους οποίους τα κράτη μέλη έχουν δαπανήσει μακράν περισσότερο το 2022 (41.510.000.000 ευρώ, περίπου 37% των δαπανών για κρατικές ενισχύσεις για μέτρα που δεν σχετίζονται με την κρίση), παρότι η αξία των δαπανών μειώθηκε κατά 46% συγκριτικά με το 2021 σε πραγματικούς όρους.

6. Ο δεύτερος στόχος που δεν σχετίζεται με την κρίση είναι η περιφερειακή ανάπτυξη (13.910.000.000 ευρώ, που αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 12% των δαπανών για κρατικές ενισχύσεις για μέτρα που δεν σχετίζονται με την κρίση), ποσό που παρουσιάζει αύξηση κατά 4,8% το 2022.

7. Εξακολουθούν να αυξάνονται τα μέτρα που χορηγούνται βάσει απαλλακτικών Κανονισμών. Το 2022, τα κράτη μέλη έθεσαν σε εφαρμογή 1.901 νέα μέτρα βάσει του ΓΑΚ 651/2014, 284 μέτρα βάσει του τότε ισχύοντος απαλλακτικού Κανονισμού 702/2014 για τον γεωργικό τομέα και 18 μέτρα βάσει του τότε ισχύοντος απαλλακτικού Κανονισμού 1388/2014 για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια. Τα μέτρα αυτά αντιστοιχούν συνολικά στο 84% του συνολικού αριθμού των νέων μέτρων κρατικών ενισχύσεων. Εξαιρουμένων των μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης, τα νέα μέτρα που θεσπίστηκαν βάσει του ΓΑΚ αντιπροσωπεύουν το 93% του συνολικού αριθμού των νέων μέτρων που δεν σχετίζονται με την κρίση. Οι δαπάνες στο πλαίσιο των μέτρων βάσει του ΓΑΚ μειώθηκαν, επίσης, το 2022 κατά περίπου 12% σε σχέση με το 2021.

Ο πίνακας αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/0b2037c5-c43f-4917-b654-f48f74444015_en?file-name=state_aid_scoreboard_note_2023.pdf

Οι κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ελλάδα το 2022

Ελλάδα - επισκόπηση κρατικών ενισχύσεων 2022 - πίνακας αποτελεσμάτων 2022 - άμεσες επιχορηγήσεις - δάνεια - επιστρεπτέες προκαταβολές - φορολογικά πλεονεκτήματα - πανδημία του κορωνοϊού - ΓΑΚ 651/2014 - απαλλακτικός Κανονισμός 702/2014 - απαλλακτικός Κανονισμός 1388/2014 - Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης 2020 λόγω κορωνοϊού - Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023

Στον πίνακα αποτελεσμάτων κρατικών ενισχύσεων 2023, ο οποίος αφορά τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν εντός του

2022, περιλαμβάνονται τα εξής στοιχεία για την Ελλάδα:

Εντός του 2022, η Ελλάδα χορήγησε 279 μέτρα κρατικής ενίσχυσης. Το 69,9% των μέτρων χορηγήθηκε με βάση τον ΓΑΚ 651/2014, το 14,3% με βάση τον απαλλακτικό Κανονισμό 702/2014 για τη γεωργία, το 2,2% με βάση τον απαλλακτικό Κανονισμό 1388/2014 για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, ενώ το 13,6% κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή προς έγκριση.

Οι συνολικές δαπάνες ελληνικών κρατικών ενισχύσεων ανήλθαν σε περίπου 2.800.000.000 ευρώ. Τα

5 μεγαλύτερα μέτρα απορρόφησαν το 59,4% των συνολικών δαπανών, δηλαδή περίπου 1.700.000.000 ευρώ. Το ποσό των ενισχύσεων που συγχρηματοδοτήθηκαν με κονδύλια της ΕΕ αντιστοιχεί σε 278.700.000 ευρώ (περίπου 9,8% των συνολικών δαπανών) και επικεντρώθηκε κυρίως στην περιφερειακή ανάπτυξη (30,6%), στην αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας (27,8%) και στις ΜΜΕ και την αντιμετώπιση του επιχειρηματικού κινδύνου (11,4%).

Η κατανομή των κρατικών ενισχύσεων έχει ως εξής: α) αντιμετώπι-

ση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας 63%, β) προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας 20,3%, γ) περιφερειακή ανάπτυξη 5,5%, δ) τομεακή ανάπτυξη 3,2% και ε) άλλοι στόχοι 8%.

Από τα μέτρα που θεσπίστηκαν με βάση τον ΓΑΚ 651/2014, οι κύριες κατηγορίες ενισχύσεων ήταν οι εξής: α) περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις 26,5%, β) περιφε-

ρειακές ενισχύσεις 13,3%, γ) ενισχύσεις για οπτικοακουστικά έργα 9,8%, δ) βιομηχανική έρευνα 7,4%.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού ανήλθαν σε περίπου 1.700.000.000 ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 61,2% των συνολικών δαπανών. Οι δαπάνες για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του πολέμου στην Ουκρανία ανήλθαν σε περίπου

53.600.000 ευρώ, δηλαδή στο 1,9% των συνολικών δαπανών.

Ο πίνακας αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/0b2037c5-c43f-4917-b654-f48f74444015_en?file-name=state_aid_scoreboard_note_2023.pdf

Διαβούλευση για παράταση του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης

Επιτροπή – κράτη μέλη – διαβούλευση – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – παράταση – πρωτογενής τομέας – γεωργία

Η Επιτροπή απέστειλε στα κράτη μέλη σχέδιο πρότασης για περιορισμένη παράταση του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023, σε ό,τι αφορά στις προβλέψεις του για τον πρωτογενή γεωργικό τομέα, ενόψει των συνεχιζόμενων διαταραχών της αγοράς. Κατόπιν τούτου, βρίσκεται σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη για το ζήτημα αυτό.

Η Επιτροπή επεσήμανε ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία και οι άμεσες και έμμεσες συνέπειές του έχουν προκαλέσει σημαντικές οικονομικές αβεβαιότητες. Ο πόλεμος έχει επιφέρει διαταραχές στις εμπορικές ροές, τις αλυσίδες εφοδιασμού και εξαιρετικά μεγάλες και απροσδόκητες αυξήσεις των τιμών, ιδίως στο φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια, αλλά και σε πολλές άλλες εισροές και πρώ-

τες ύλες και πρωτογενή αγαθά.

Κατά την τελευταία σύνοδό του, που πραγματοποιήθηκε στις 21 και 22 Μαρτίου 2024, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε τη σημασία ενός ανθεκτικού και βιώσιμου γεωργικού τομέα για την επισιτιστική ασφάλεια και τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ και κάλεσε την Επιτροπή να προωθήσει τις εργασίες για τη μείωση της οικονομικής πίεσης που υφίστανται οι γεωργοί με τον σχεδιασμό μέσων πρόσθετης στήριξης, όπως με την παράταση του προσωρινού πλαισίου κρίσης και μετάβασης.

Σε απάντηση σε έρευνα της Επιτροπής της 27ης Μαρτίου 2024 σχετικά με τη λήξη τμημάτων του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023, τα κράτη μέλη υπογράμμισαν ότι, ως αποτέλεσμα του πολέμου στην Ουκρανία, εξακολουθούν να παρατηρούνται διαταραχές της αγοράς που επηρεάζουν ιδίως τον πρωτογενή γεωργικό τομέα, ο οποίος αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις και

υφίσταται οικονομική πίεση.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη σχετικά με περιορισμένη παράταση, για τον πρωτογενή γεωργικό τομέα, του τμήματος του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης, που επί του παρόντος επιτρέπει στα κράτη μέλη έως τις 30 Ιουνίου 2024 να χορηγούν περιορισμένα ποσά ενισχύσεων. Αυτή η περιορισμένη παράταση θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να συνεχίσουν να παρέχουν περιορισμένα ποσά ενισχύσεων στους γεωργούς, όπου χρειάζεται, και να διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων στήριξης έναντι της κρίσης.

Το σχέδιο πρότασης της Επιτροπής που διαβιβάστηκε σήμερα στα κράτη μέλη δεν επηρεάζει τις υπόλοιπες διατάξεις του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023.

Προτάσεις βελτίωσης για τους νέους κανόνες στις μεταφορές

Επιτροπή – feedback – νέοι κανόνες – πράσινες μεταφορές – Κατευθυντήριες Γραμμές 2008 για τους σιδηροδρόμους

Η Επιτροπή ζήτησε τις απόψεις και τα σχόλια των κρατών μελών (feedback) σχετικά με το σχέδιό της να εγκρίνει νέους κανόνες για την απλούστευση των διαδικασιών

για τις κρατικές ενισχύσεις στις πράσινες μεταφορές. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να ανταποκριθούν στην πρόσκληση και να υποβάλουν κρίσιμα στοιχεία για το ζήτημα έως την 3η Απριλίου 2024.

Η πρόσκληση αυτή αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης διαδικασίας

αναθεώρησης, με στόχο την απλούστευση των διαδικασιών κρατικών ενισχύσεων στον τομέα των σιδηροδρομικών, των εσωτερικών πλωτών και των συνδυασμένων μεταφορών και την προώθηση μιας βιώσιμης πολιτικής μεταφορών της ΕΕ σύμφωνα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης

Συμφωνίας και της Στρατηγικής για τη Βιώσιμη και Έξυπνη Κινητικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει προταθεί η δημιουργία απαλλακτικού Κανονι-

σμού για τις μεταφορές, ο οποίος θα αναθεωρεί τους κανόνες των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2008 για τους σιδηροδρόμους. Ο νέος αυτός Κανονισμός θα επιτρέπει τη

θέσπιση συμβατών μέτρων κρατικών ενισχύσεων που συμβάλλουν σε πιο πράσινους τρόπους μεταφοράς.

Ελληνικό καθεστώς παραγωγής-αποθήκευσης ενέργειας από ΑΠΕ – SA.103399

Ελλάδα – καθεστώς – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – ενέργεια – παραγωγή – αποθήκευση – ΑΠΕ – φωτοβολταϊκές μονάδες – Φαέθων – Σέλι

Η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς βάσει του οποίου θα στηριχθούν δύο έργα παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας από ΑΠΕ, με τις ονομασίες Φαέθων και Σέλι, που αναμένεται να ολοκληρωθούν έως τα μέσα του 2025.

Το έργο Φαέθων περιλαμβάνει την κατασκευή δύο φωτοβολταϊκών μονάδων, καθεμία από τις οποίες θα έχει δυναμικότητα 252 MW, καθώς και την κατασκευή ολοκληρωμένων μονάδων θερμικής αποθήκευσης τηγμένου άλατος και ενός υποσταθμού υπερυψηλής τάσης. Στόχος αυτού του έργου είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη διάρκεια της ημέρας. Η πλεονάζουσα ενέργεια θα αποθηκεύεται και στη συνέχεια θα μετατρέπεται σε ηλεκτρική ενέργεια προς χρήση σε περιόδους αιχμής της κατανάλωσης, όπως τις βραδινές και τις νυκτερινές ώρες.

Το έργο Σέλι περιλαμβάνει την κατασκευή φωτοβολταϊκής μονάδας 309 MW συνοδευόμενης από ένα ενσωματωμένο σύστημα αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές ιόντων λιθίου. Στόχος αυτού του έργου είναι η βελτιστοποίηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και της σταθερότητας του δικτύου.

Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή αμφίδρομης σύμβασης επί της διαφοράς διάρκειας είκοσι ετών. Η τιμή άσκησης του δικαιώματος

θα καθορίζεται από τεχνική επιτροπή βάσει, μεταξύ άλλων, ανάλυσης κόστους-οφέλους και εκτίμησης κινδύνου. Η τιμή αναφοράς θα υπολογίζεται ως μηνιαίος σταθμισμένος ως προς την παραγωγή μέσος όρος της αγοραίας τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές επόμενης ημέρας.

Όταν η τιμή αναφοράς είναι χαμηλότερη από την τιμή άσκησης του δικαιώματος, οι δικαιούχοι θα έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν πληρωμές ίσες προς τη διαφορά μεταξύ των δύο τιμών. Ωστόσο, όταν η τιμή αναφοράς είναι υψηλότερη από την τιμή άσκησης του δικαιώματος, οι δικαιούχοι θα πρέπει να καταβάλουν τη διαφορά στις ελληνικές αρχές. Το καθεστώς θα διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα των τιμών για τους παραγωγούς ενέργειας από ΑΠΕ, εξασφαλίζοντας ένα ελάχιστο επίπεδο απόδοσης, χωρίς ωστόσο να αποζημιώνονται υπερβολικά οι δικαιούχοι σε περιόδους κατά τις οποίες η τιμή αναφοράς είναι υψηλότερη από την τιμή άσκησης του δικαιώματος. Η στήριξη των έργων θα καταβάλλεται ετησίως για περίοδο 20 ετών.

Αμφότερα τα έργα αναμένεται να αυξήσουν την ετήσια καθαρή ενέργεια από ΑΠΕ στο ελληνικό μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας κατά περίπου 1,2 TWh. Αυτό αντιστοιχεί περίπου στο 2,1% της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Ελλάδας, όπως είχε υπολογιστεί για το 2020. Επιπλέον, τα δύο έργα θα τονώσουν την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ κατά 8% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020. Οι μονάδες αποθήκευσης και στα δύο έργα θα συμβάλουν

στην αποσύνδεση της διάθεσης ηλεκτρικής ενέργειας από την παραγωγή, μετριάζοντας έτσι τη διαλείπουσα φύση της ηλιακής ενέργειας και ενισχύοντας τη σταθερότητα του ελληνικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό βάσει των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Ειδικότερα διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) διευκολύνει την ανάπτυξη της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε συνδυασμό με μονάδες αποθήκευσης, β) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη στήριξη της απανθρακοποίησης του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς περιβαλλοντικούς στόχους, γ) έχει χαρακτήρα κινήτρου, καθώς οι δικαιούχοι δεν θα πραγματοποιούσαν τις επενδύσεις στην απανθρακοποίηση στον ίδιο βαθμό χωρίς κρατική στήριξη, δ) έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και στο ενδοενοσιακό εμπόριο, ε) είναι αναλογικό και τυχόν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στο εμπόριο θα είναι περιορισμένες, λόγω του σχεδιασμού των συμβάσεων επί διαφοράς ο οποίος διασφαλίζει ότι το ποσό της ενίσχυσης περιορίζεται στο ελάχιστο, στ) δεσμεύει τις ελληνικές αρχές να εγγυηθούν ότι η τεχνολογία που θα αποκτηθεί στο πλαίσιο των έργων θα τεθεί στη διάθεση κάθε εταιρείας που επιθυμεί να αναπτύξει παρόμοιες τεχνολογίες στην Ελλάδα.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ελληνικό καθεστώς.

Ελληνικό καθεστώς για εφημερίδες και περιοδικά – SA.113322

Ελλάδα – καθεστώς – εκ νέου θέσπιση – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – εκδότες – εφημερίδες – περιοδικά

Το 2022, η Επιτροπή είχε εγκρίνει ένα καθεστώς άμεσων επιχορηγήσεων για τη στήριξη των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και πλήττονται από την τρέχουσα γεωπολιτική κρίση λόγω της αύξησης της τιμής του χαρτιού και των εξόδων μεταφοράς (SA.104056/2022). Αντίστοιχα, το 2023 ενέκρινε μία τροποποίησή του (SA.105829/2023).

Μετά τη λήξη του καθεστώτος, την 31η Δεκεμβρίου 2023, η Ελλάδα, το 2024, κοινοποίησε μερική εκ νέου θέσπιση του καθεστώτος. Το νέο καθεστώς αφορά μόνο τη στήριξη των δικαιούχων για το κόστος χαρτιού και όχι για

το κόστος μεταφοράς. Στο αρχικό καθεστώς, η Ελλάδα είχε διευκρινίσει ότι ο στόχος του καθεστώτος ήταν να καλύψει το 100% του πρόσθετου κόστους χαρτιού, ωστόσο, λόγω δημοσιονομικών περιορισμών, μπορούσε τελικά να καλύψει μόνο το 50%. Στη νεώτερη κοινοποίηση του καθεστώτος, οι ελληνικές αρχές ανέφεραν ότι εξασφάλισαν πρόσθετη χρηματοδότηση από τον γενικό κρατικό προϋπολογισμό και, μέσω του κοινοποιηθέντος καθεστώτος, σκοπεύουν να στηρίξουν τους δικαιούχους για το υπόλοιπο 50% του πρόσθετου κόστους, με αποτέλεσμα η στήριξη να ανέλθει συνολικά στο 100% αυτού.

Ο προϋπολογισμός του καθεστώτος ανέρχεται σε 10.000.000 ευρώ, ενώ το ανώτατο όριο ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε 2.250.000 ευρώ. Το νέο καθε-

στώς θα έχει διάρκεια έως την 30ή Ιουνίου 2024.

Η Επιτροπή επικαλέστηκε την αξιολόγηση περί συμβατότητας που είχε κάνει στην απόφαση SA.104056/2022 και επεσήμανε ότι η νεώτερη κοινοποίηση δεν επηρεάζει το συμπέρασμα στο οποίο είχε καταλήξει, καθώς είναι σύμφωνη με τους όρους του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023 περί της διάρκειάς του και του ανωτάτου ορίου ενίσχυσης ανά δικαιούχο, ενώ δεν περιλαμβάνει άλλες ουσιώδεις αλλαγές που μπορεί να θέσουν εν αμφιβολώ το προαναφερθέν συμπέρασμα.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε την εκ νέου θέσπιση του ελληνικού καθεστώτος.

Ελληνικά καθεστώτα στο πλαίσιο του προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση»

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση – επενδυτικά σχέδια

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 14, 18, 19, 33 και 41 του ΓΑΚ 651/2014, τέσσερα καθεστώτα στο πλαίσιο του προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων.

1. Το πρώτο καθεστώς (SA.113567) αφορά επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές Εδαφικών Σχέδιων Δίκαιης Μετάβασης και απευθύνεται σε υφιστάμενες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού και της παροχής υπηρεσιών.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται 21.666.666 ευρώ. Για τον συνολικό προϋπολογισμό, 55.250.000 ευρώ θα διατεθούν

από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε: α) 50% για περιφερειακές-επενδυτικές ενισχύσεις, με πριμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, β) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, γ) 50% για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, δ) 75% για απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία υπό μορφή επιδότησης μισθού, ε) 45% για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, ανανεώσιμο υδρογόνο και συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, με πριμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ.

2. Το δεύτερο καθεστώς (SA.113573) αφορά επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές Εδαφικών Σχέδιων Δίκαιης Μετάβασης και απευθύνεται σε νέες και υπό σύσταση

πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού και της παροχής υπηρεσιών.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται 21.666.666 ευρώ. Για τον συνολικό προϋπολογισμό, 55.250.000 ευρώ θα διατεθούν από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε: α) 50% για περιφερειακές-επενδυτικές ενισχύσεις, με πριμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, β) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, γ) 50% για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, δ) 75% για απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία υπό μορφή επιδότησης μισθού, ε) 45% για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από

ΑΠΕ, ανανεώσιμο υδρογόνο και συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, με πριμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ.

3. Το τρίτο καθεστώς (SA.113571) αφορά επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές Εδαφικών Σχέδιων Δίκαιης Μετάβασης και απευθύνεται σε υφιστάμενες μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς της μεταποίησης, της παροχής υπηρεσιών, της ενέργειας, της αγροδιατροφής και της φαρμακευτικής.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται 25.000.000 ευρώ. Για τον συνολικό προϋπολογισμό, 6.375.000 ευρώ θα διατεθούν από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε: α) 50% για περιφερειακές-επενδυτικές ενισχύσεις, β) 75% για απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία υπό μορφή επιδότησης μισθού, γ) 45% για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, ανανεώσιμο υδρογόνο και συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, με πριμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ.

4. Το τέταρτο καθεστώς (SA.113572) αφορά επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές Εδαφικών Σχέδιων Δίκαιης Μετάβασης και απευθύνεται σε νέες και υπό σύσταση μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς της μεταποίησης, της παροχής υπηρεσιών, της ενέργειας, της αγροδιατροφής και της φαρμακευτικής.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται 25.000.000 ευρώ. Για τον συνολικό προϋπολογισμό, 63.750.000 ευρώ θα διατεθούν από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε: α) 50% για περιφερειακές-επενδυτικές ενισχύσεις, β) 75% για απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία υπό μορφή επιδότησης μισθού, γ) 45% για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, ανανεώσιμο υδρογόνο και συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, με πριμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ.

Ελληνικά καθεστώτα στο πλαίσιο του προγράμματος ΤΑΠΤοΚ

Ελλάδα - ΓΑΚ 651/2014 - καθεστώς - τοπική ανάπτυξη - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων - ΤΑΠΤοΚ

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 14 και 22 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, καθεστώτα ενισχύσεων, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ).

Το υπομέτρο 19.2 του Προγράμματος, με τίτλο «Παρεμβάσεις Ι-διωτικού Χαρακτήρα», αφορά στην υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα της τοπικής οικονομίας, στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων της κάθε τοπικής στρατηγικής. Βάσει του προγράμματος, ενισχύονται παρεμβάσεις που έχουν στόχο την προώθηση της συνεργασίας και δικτύωσης, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα, την

ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Τα καθεστώτα είναι ανοιχτά σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υφιστάμενες ή υπό ίδρυση επιχειρήσεις, του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα παραγωγής, που αναφέρονται στις οικείες διακηρύξεις/προσκήσεις του κάθε προγράμματος. Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν: α) αγορά, κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου, β) διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, γ) αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, δ) αγορά καινούργιων οχημάτων, ε) δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, στ) γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, ζ) δαπάνες απόκτησης ή ανάπτυξης λογισμικού, αποκτήσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, κλπ, η) δαπάνες προβολής, θ) δαπάνες σύνδεσης με οργανισμούς κοινής ωφέλειας, ι) αμοιβές προσωπικού, για να εργασθεί αποκλειστικά για την

υλοποίηση της επένδυσης κ.ά.

Τα καθεστώτα που θα υλοποιηθούν αφορούν:

- Την Π.Ε. Αχαΐας (SA.113762), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 462.631 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 1.665.471 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με πριμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Πιερίας (SA.113763), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 186.408 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 610.070,57 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με πριμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ελληνικό καθεστώς για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης – SA.113837

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – ενεργειακή απόδοση – τριτογενής τομέας

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 38 και 38α του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα.

Το πρόγραμμα υλοποιείται στο πλαίσιο της δράσης «Εξοικονομώ – Επιχειρώντας», του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης-NextGenerationEU. Αφορά την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και μη κτιριακών εγκαταστάσεων υφιστάμενων επιχειρήσεων -πολύ

μικρών, μικρών, μεσαίων, μεγάλων και πολύ μεγάλων από επιλέξιμους κλάδους του εμπορίου, των υπηρεσιών, του τουρισμού, της εστίασης, της παραγωγής αρτοσκευασμάτων και γλυκισμάτων, καθώς και του τουρισμού.

Οι ωφελούμενες επιχειρήσεις θα λάβουν ενίσχυση για την υλοποίηση παρεμβάσεων, που αφορούν σε: ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακού κελύφους (π.χ. θερμομόωση, εγκατάσταση συστημάτων σκίασης), εξοικονόμηση ενέργειας σε συστήματα θέρμανσης χώρων (αντικατάσταση λεβήτων από αντλίες θερμότητας), αλλά και ψύξης χώρων (αντικατάσταση ψυκτών), αερισμού χώρων, ζεστού

νερού χρήσης, αντικατάσταση ενεργοβόρου εξοπλισμού που σχετίζεται με την παραγωγική διαδικασία των παρεχόμενων υπηρεσιών (π.χ. φούρνοι, ψυγεία), κ.ά.

Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 και ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 88.375.000 ευρώ.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε: α) 30% για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια, με προμείωση 20% για τις ΜΜΕ, β) 45% για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια, με προμείωση 20% για τις ΜΜΕ.

Ελληνικό καθεστώς για Συμπράξεις Ερευνητικής Αριστείας – SA.113148

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – συμπράξεις ερευνητικής αριστείας

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 25 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για Συμπράξεις Ερευνητικής Αριστείας.

Το καθεστώς απευθύνεται σε Πανεπιστήμια τα οποία καλούνται να συστήσουν ερευνητικές συστάδες με τη μορφή κοινοπραξιών με Επιχειρήσεις, για την ανάπτυξη καινοτόμων, διεθνώς ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης, με έμφαση σε τομείς τεχνολογίας αιχμής, που θα εφαρμοστούν στην πραγματική οικονομία.

Το έργο στοχεύει στην παροχή κινήτρων και υποστήριξης σε πανεπιστημιακές ερευνητικές ομάδες εγνωσμένης αριστείας για τη διεξαγωγή καινοτόμων συνεργατικών ερευνητικών έργων με εταιρίες του ιδιωτικού τομέα, προκειμένου να ενισχυθεί η μεταφορά γνώσης στην πραγματική οικονομία και να τονωθεί η καινοτομία, εντός των ελληνικών πανεπιστημίων. Περαιτέρω, αποσκοπεί στην

αποτελεσματικότερη διασύνδεση της πανεπιστημιακής έρευνας με τις εκτιμώμενες ανάγκες της εθνικής οικονομίας και της κοινωνίας, με τελικό στόχο την ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, καθώς και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας υψηλών προσόντων.

Στο πλαίσιο του καθεστώτος, θα χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχορηγήσεις για συνεργατικά έργα Έρευνας & Ανάπτυξης μεταξύ δύο, κατ' ελάχιστον, ανεξάρτητων μερών, δηλαδή ενός Α.Ε.Ι. και μίας ιδιωτικής επιχείρησης, στους εξής θεματικούς τομείς: α) Αγροδιατροφική Αλυσίδα, β) Βιοεπιστήμες, Υγεία & Φάρμακα, γ) Ψηφιακές Τεχνολογίες, δ) Αειφόρος Ενέργεια, ε) Περιβάλλον & Κυκλική Οικονομία, στ) Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα, ζ) Υλικά – Κατασκευές & Βιομηχανία και η) Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες.

Τα συνεργαζόμενα μέρη (Α.Ε.Ι. και

επιχειρήσεις) καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού ερευνητικού έργου, το υλοποιούν σε συνεργασία, αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, και είναι κύριοι των αποτελεσμάτων του.

Τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των ερευνητικών προτάσεων περιλαμβάνουν την έμφαση στις θετικές και τεχνικές επιστήμες (STEM – Science, Technology, Engineering and Mathematics) και ιδίως σε τεχνολογίες αιχμής, την απορρέουσα δυνατότητα παραγωγής νέων προϊόντων, εφαρμογών και μεθόδων και την ποιότητα των συμμετεχόντων ερευνητών.

Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 45.309.600 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 88.200.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε 50% για βασική και βιομηχανική έρευνα.

Ελληνικό ερευνητικό καθεστώς για τη βιοποικιλότητα – SA. 113529

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – έρευνα – βιοποικιλότητα – European Biodiversity Partnership

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 25 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για την ενίσχυση έργων που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση στη πρώτη και δεύτερη πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης για την Βιοποικιλότητα (European Biodiversity Partnership). Συγκεκριμένα, δικαίωμα χρηματοδότησης έχουν οι φορείς που αναφέρονται στον

Πίνακα Α Δυνητικών Δικαιούχων και συμμετέχουν ως δικαιούχοι στα έργα τα οποία έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της πρώτης και δεύτερης πρόσκλησης “Supporting the protection of biodiversity and ecosystems across land and sea” και “Improved transnational monitoring of biodiversity and ecosystem change for science and society” του European Biodiversity Partnership για υποβολή προτάσεων.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του

καθεστώτος ανέρχεται σε 710.735 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 1.132.206 ευρώ θα διατεθεί από το πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη».

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε: α) 65% για βιομηχανική έρευνα, με πριμοδότηση 15% για τις ΜΜΕ, β) 40% για πειραματική ανάπτυξη, με πριμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, γ) 65% για συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης.

Ελληνικό καθεστώς για τουριστικούς λιμένες – SA.110263

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – τουριστικοί λιμένες – αναβάθμιση εγκαταστάσεων

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 18 και 55 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των τουριστικών λιμένων.

Δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις όλων των μεγεθών που δραστηριοποιούνται στον σχετικό κλάδο. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 46.363.600 ευρώ, ενώ για τον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 139.090.800 ευρώ θα

διατεθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε: α) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, και β) 100% για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές.

Ελληνικό καθεστώς για ιό των εσπεριδοειδών – SA.113516

Ελλάδα – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2472 – καθεστώς – γεωργία – ιός της Τριστέσσας – εσπεριδοειδή

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 26 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2472 για τη γεωργία, καθεστώς για την λήψη μέτρων περιορισμού και εξάλειψης του επιβλαβούς οργανισμού

ιού της Τριστέσσας των εσπεριδοειδών.

Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι οι ιδιοκτήτες ή κάτοχοι δένδρων τα οποία έχουν διαπιστωθεί μολυσμένα ή ενδεχομένως μολυσμένα από τον ιό της Τριστέσσας των εσπεριδοειδών (απομονωθέντα στελέχη εκτός της ΕΕ - non EU isolates), σε ολόκληρη τη χώρα και έχουν προ-

βεί στην εκρίζωση και καταστροφή τους.

Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 11η Μαρτίου 2028. Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 75.000 ευρώ. Το ύψος της ενίσχυσης καθορίζεται μέχρι 20,54 ευρώ ανά εκριζούμενο και καταστρεφόμενο δένδρο.

Τροποποίηση του ελληνικού καθεστώτος Produce-E Green – SA.113460

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – τροποποίηση – Produce-E Green – πράσινη βιομηχανία

Οι ελληνικές αρχές τροποποίησαν, βάσει των άρθρων 14, 17, 18, 25, 28, 36β, 41, 45 και 47 του ΓΑΚ 651/2014, το καθεστώς Produce-E Green, με αντικείμενο την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων, για την παραγωγή προϊόντων στον

τομέα της πράσινης βιομηχανίας, με έμφαση στον παραγωγικό κλάδο και την αλυσίδα της ηλεκτροκίνησης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και των προϊόντων και αγαθών που προορίζονται για την εξοικονόμηση ενέργειας (SA.111788/2024).

Στόχος της δράσης είναι η τεχνολογική, παραγωγική, διοικητική

και οργανωτική αναβάθμιση, καθώς και η καινοτόμος και εξωστρεφής ανάπτυξη και μεγέθυνση, με τελικό σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των παραγωγικών επιχειρήσεων στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της δράσης είναι επιχειρήσεις όλων των μεγεθών, οι οποίες διαθέτουν,

κατά την έναρξη του επενδυτικού σχεδίου, τουλάχιστον έναν εκ των εξής επιλέξιμων ΚΑΔ ως κύρια δραστηριότητα: κατασκευή ηλεκτρικών οχημάτων για τη μεταφορά επιβατών, κατασκευή αμαξωμάτων για ηλεκτρικά οχήματα, κατασκευή μερών και εξαρτημάτων αποκλειστικά για ηλεκτρικά οχήματα, κατασκευή ηλεκτρικών μοτοσικλετών, κατασκευή μερών και εξαρτημάτων αποκλειστικά για ηλεκτρικές μοτοσικλές, κατασκευή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών κυκλωμάτων (φορτιστών), κατασκευή μερών εξοπλισμού ψύξης και κατάψυξης και αντλιών θερμότητας, κατασκευή εξοπλισμού ψύξης και κατάψυξης και αντλιών θερμότητας, εκτός των συσκευών οικιακού τύπου, κατασκευή εναλλακτών θερμότητας, μη οικιακών συσκευών κλιματισμού, ψύξης και κατάψυξης, κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, κατασκευή φωτοβολταϊκών κυττάρων, κατασκευή ανεμογεννητριών, κατασκευή η-

λιακών θερμοσίφωνων, ηλεκτρικών, κατασκευή ηλιακών μη ηλεκτρικών θερμοσίφωνων, κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών και κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος κ.ά.

Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 και ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 66.566.667 ευρώ.

Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε: α) 60% για περιφερειακές – επενδυτικές ενισχύσεις, με προμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, β) 20% για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ, γ) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, δ) 100% για βασική έρευνα, ε) 75% για βιομηχανική έρευνα, με προμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, στ) 50% για πειραματική ανάπτυξη, με προμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, ζ) 50% για μελέτες σκοπιμότητας, με προμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, η) 50% για

ενισχύσεις καινοτομίας σε ΜΜΕ, θ) 30% για επενδυτικές ενισχύσεις για την αγορά καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών και για τη μετασκευή οχημάτων, με προμοδότηση 30% για τις ΜΜΕ, ι) 45% για επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, με προμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, ια) 100% για επενδυτικές ενισχύσεις για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, ιβ) 55% για επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία, με προμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ.

Ελληνική ad hoc ενίσχυση στη Sky Express – SA.62482

Ελλάδα – ad hoc ενίσχυση – Sky Express – αερομεταφορές – πανδημία του κορωνοϊού

Η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση της αεροπορικής εταιρείας Sky Express για την αντιμετώπιση των ζημιών που υπέστη εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού και των συνακόλουθων ταξιδιωτικών περιοριστικών μέτρων.

Η ενίσχυση θα έχει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης για την αποζημίωση της αεροπορικής εται-

ρίας για ζημιές που υπέστη κατά την πανδημία του κορωνοϊού, και συγκεκριμένα στο διάστημα από τις 23 Μαρτίου έως τις 31 Οκτωβρίου 2020, όταν επιβλήθηκαν ταξιδιωτικοί περιορισμοί στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες για την ανάσχεση της εξάπλωσης του ιού. Εξαιτίας των εν λόγω περιορισμών, η Sky Express υπέστη δραστική μείωση της επιβατικής κίνησης και της κερδοφορίας της κατά το ανωτέρω διάστημα. Το ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται σε 8.480.000 ευρώ.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο συμβατό, βάσει του άρθρου 107 (2) (β) ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το μέτρο: α) παρέχει αποζημίωση για ζημιές που συνδέονται άμεσα με την πανδημία του κορωνοϊού και β) είναι αναλογικό, διότι δεν υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την επανόρθωση της ζημίας που υπέστη η Sky Express.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ελληνικό μέτρο.

Ελληνική ad hoc ενίσχυση για το πατρινό καρναβάλι – SA.113836

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – ad hoc ενίσχυση – πατρινό καρναβάλι – κόμβος εκπαίδευσης – πολιτισμός – δημιουργική βιομηχανία – Κοινωνική Δημοτική Επιχείρηση – Δήμος Πατρέων

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 53 του ΓΑΚ 651/2014, ad hoc ενίσχυση για τη δημιουργία ενός κόμβου Εκπαίδευσης για τον Πολιτισμό και τη Δημιουργική Βιομηχανία από την Κοινωνική Δημοτική Επιχείρηση

του Δήμου Πατρέων, Επιχείρηση Πάτρας - Καρναβάλι Πάτρας (ΚΕΔΗΠ).

Αντικείμενο του έργου είναι: α) ο σχεδιασμός και η παροχή στοχευμένων προγραμμάτων και εργα-

στηρίων ενημέρωσης, εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και κατάρτισης στο θεματικό πεδίο του πολιτισμού, β) η αξιοποίηση των χώρων των Παλαιών Σφαγείων Πατρών και του Καρναβαλικού Εργοστασίου ως κόμβου παραγωγής και μεταφοράς γνώσης γύρω από τη δημιουργική βιομηχανία, ενδυναμώνοντας ταυτόχρονα ακόμα περισσότερο τον δημοκρατικό και συμμετοχικό χαρακτήρα που διακρίνει το Πατρινό Καρναβάλι και το Θέατρο Σκιών, γ) η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και πολυκατασκευαστικού κέντρου μελέτης για το Καρναβάλι και το Θέατρο Σκιών.

Στο πλαίσιο του έργου: α) θα αξιο-

ποιηθούν οι αίθουσες του χώρου των Παλαιών Σφαγείων Πατρών και του Καρναβαλικού Εργοστασίου, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως χώροι εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς και κέντρα μελέτης για το Καρναβάλι και το Θέατρο Σκιών, β) θα εξασφαλιστεί ο απαραίτητος εξοπλισμός και τα αναλώσιμα, τα οποία είναι απαραίτητα για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής - επιμορφωτικής διαδικασίας, γ) θα εξασφαλιστεί το απαραίτητο έμπυχο δυναμικό, προκειμένου ο κόμβος να λειτουργεί απρόσκοπτα και να επιτυγχάνονται στο ακέραιο τα ορόσημα του έργου, δ) θα μπορέσουν να συγκεντρωθούν τα

απαραίτητα τεκμήρια, τα οποία με τη βοήθεια ειδικών συμβούλων θα αναδειχθούν και ενσωματωθούν στα κέντρα μελέτης που θα δημιουργηθούν για το Καρναβάλι και Θέατρο Σκιών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 4.178.882 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 3.370.066,44 ευρώ θα διατεθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η ενίσχυση θα καλύψει το 100% των αναγκαίων δαπανών για την ολοκλήρωση του έργου.

Ελληνική ad hoc ενίσχυση για την Εθνική Λυρική Σκηνή – SA.112969

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – ad hoc ενίσχυση – Εθνική Λυρική Σκηνή – φεστιβαλικές εκδηλώσεις – εναλλακτική σκηνή

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 53 του ΓΑΚ 651/2014, ad hoc ενίσχυση για

την Εθνική Λυρική Σκηνή, σχετικά με την υποστήριξη των Φεστιβαλικών Εκδηλώσεων της Εναλλακτικής Σκηνής για την περίοδο 2024-2025.

Η ad hoc ενίσχυση ανέρχεται σε 700.000 ευρώ, από τα οποία πο-

σό 350.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Η ενίσχυση θα καλύψει το 100% των απαραίτητων δαπανών.

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών βάσει ΓΑΚ

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνίες – πλημμύρες – πυρκαγιές – χαλαζοπτώσεις – ανεμοστρόβιλοι – κατολισθήσεις – ΓΑΚ 651/2014 – άρθρο 50

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 50 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων για την αποζημίωση των επιχειρήσεων που υπέστησαν ζη-

μίες λόγω πλημμυρών, χαλαζοπτώσεων, κατολισθήσεων και ανεμοστρόβιλων σε διάφορες περιοχές της χώρας και, συγκεκριμένα: SA.106441 (Π.Ε. Φωκίδας), SA.112977 (πανελλαδικό), SA.112981 (πανελλαδικό), SA.113010 (Π.Ε. Έβρου), SA.113085 (Π.Ε. Μαγνησίας), SA.113096 (Π.Ε. Θεσσαλονίκης), SA.113103 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.113129 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων), SA.

113172 (Π.Ε. Λάρισας), SA.113180 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.113184 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.113379 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων), SA.113380 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων), SA.113502 (Π.Ε. Τρικάλων), SA.113627 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.113679 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων), και SA.113718 (Π.Ε. Καρδίτσας).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών στον αγροτικό τομέα

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνίες – πλημμύρες – πυρκαγιές – χαλαζοπτώσεις – κατολισθήσεις – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2472 – άρθρο 37

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 37 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2472 για τον γεωργικό τομέα, διάφορα καθε-

στώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες πυρκαγιές, χαλαζοπτώσεις, υδροστρόβιλους και κατολισθήσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας, και συγκεκριμένα: SA.106440 (Π.Ε. Φωκίδας), SA.112941 (Π.Ε. Ηλείας), SA.112975 (πανελλαδικό), SA.

112982 (πανελλαδικό), SA.113045 (Π.Ε. Λάρισας), SA.113084 (Π.Ε. Αχαΐας), SA.113104 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.113138 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων), SA.113174 (Π.Ε. Λάρισας), SA.113178 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.113179 (Π.Ε. Ροδόπης), SA.113377 (Π.Ε. Μαγνησίας και

Σποράδων), SA.113381 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων), SA.113393 (Π.Ε. Έβρου), SA.113481 (Π.Ε. Λάρισας), SA.113503 (Π.Ε. Τρικάλων), SA.113510 (Π.Ε.

Έβρου), SA.113530 (Π.Ε. Ροδόπης), SA.113626 (Π.Ε. Καρδίτσας), SA.113678 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής), SA.113680 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων), SA.113719

(Π.Ε. Καρδίτσας), SA.113825 (Π.Ε. Λάρισας), SA.113895 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.113896 (Π.Ε. Ευβοίας) και SA.113897 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών στον τομέα της αλιείας

Ελλάδα – καθεστώτα ενισχύσεων – αποζημίωση αλιέων και υδατοκαλλιεργητών – θεομηνίες – πλημμύρες – χαλαζοπτώσεις – κατολισθήσεις – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2473 – άρθρο 49

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 49 του απαλλακτικού Κα-

νονισμού 2022/2473 για τον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιεργείας, καθεστώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες, πυρκαγιές, χαλαζοπτώσεις, υδροστρόβιλους και κατολισθήσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας και, συγκεκριμένα: SA.

106442 (Π.Ε. Φωκίδας), SA.112974 (πανελλαδικό), SA.112983 (πανελλαδικό), SA.113102 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.113378 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων), SA.113625 (Π.Ε. Καρδίτσας) και SA.113674 (Π.Ε. Μαγνησίας και Σποράδων).

Κυπριακό καθεστώς για στεγαστικά δάνεια – SA.112704

Κύπρος – καθεστώς – 107 (2) (α) ΣΛΕΕ – εκ νέου θέσπιση – δάνεια – σχέδιο ‘ΟΙΚΙΑ’

Το 2021, η Επιτροπή είχε εγκρίνει, με άμεση εφαρμογή του άρθρου 107 (2) (α) ΣΛΕΕ, ένα κυπριακό καθεστώς για τη μερική διαγραφή χρεών αναξιοπαθούντων και κοινωνικά ευάλωτων φυσικών προσώπων, όπως αυτά που δεν διαθέτουν άλλη περιουσία, είναι πρόσφυγες ή μέλη πολύτεκνων οικογενειών, μονογονεϊκών οικογενειών και οικογενειών που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές ή σε περιοχές κοντά στη γραμμή κατάπαυσης του πυρός (καθεστώς ΟΙΚΙΑ), τα οποία είχαν λάβει δάνεια στο πλαίσιο προγράμματος στήριξης που είχε θεσπιστεί πριν από την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (SA.63005/2021). Το 2022 και 2023 είχαν εγκριθεί δύο τροποποιήσεις του καθεστώτος

(SA.101516/2022 και SA.106116/2023).

Μετά τη λήξη της ισχύος του καθεστώτος, την 31η Δεκεμβρίου 2023, η Κύπρος, το 2024, κοινοποίησε στην Επιτροπή την εκ νέου θέσπιση του καθεστώτος. Το νέο καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, ενώ περιλαμβάνει ορισμένες διοικητικές αλλαγές στη διαδικασία επιλογής που θα μειώνουν τη γραφειοκρατία, η οποία αποτέλεσε και τον κύριο παράγοντα εξαιτίας του οποίου σημειώθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις στην πρόοδο του καθεστώτος και κρίθηκε αναγκαία η εκ νέου εισαγωγή του.

Παράλληλα, διευρύνονται οι επιλέξιμοι δανειολήπτες, καθώς, κατά το νέο καθεστώς, ορίζεται ότι μπορούν να υποβάλουν αίτηση: α) όσοι είχαν ήδη υποβάλει αίτηση, αλλά απορρίφθηκε λόγω μη προσκόμισης των απαραίτητων δικαι-

ολογητικών, β) όσοι είχαν απορριφθεί λόγω μη πλήρωσης ουσιαστικών προϋποθέσεων του καθεστώτος, αλλά οι μεταβολές στις οικονομικές τους συνθήκες τους κατατάσσουν πλέον επιλέξιμους.

Η Επιτροπή παρέπεμψε στην αξιολόγηση περί συμβατότητας του καθεστώτος που είχε κάνει ήδη στην απόφαση SA.63005/2021. Επεσήμανε ότι η εκ νέου θέσπιση του καθεστώτος δεν μεταβάλλει το συμπέρασμα στο οποίο είχε καταλήξει, παρά αποσκοπεί στην παροχή επαρκούς χρόνου στις εμπλεκόμενες εθνικές αρχές για την υλοποίηση οργανωτικών αλλαγών ώστε να εξασφαλιστεί η αναγκαία ικανότητα λήψης αποφάσεων και να προχωρήσει περαιτέρω στην αξιολόγηση και έγκριση των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το κυπριακό καθεστώς.

Κυπριακό καθεστώς για σιτηρά και κτηνοτροφικά φυτά – SA.112482

Κύπρος – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – αγροτικός τομέας – σιτηροκαλλιέργεια – κτηνοτροφικά φυτά

Η Κύπρος κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς ενίσχυσης του

κλάδου της σιτηροκαλλιέργειας και των κτηνοτροφικών φυτών, λόγω της αύξησης του κόστους των καυσίμων και των λιπασμάτων που προκαλείται από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία.

Το καθεστώς έχει τη μορφή ά-

μεσων επιχορηγήσεων. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 2.075.642 ευρώ και οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν έως την 30ή Ιουνίου 2024. Δικαιούχοι του καθεστώτος είναι επιχειρήσεις όλων των μεγεθών που δραστηριοποιούνται στους τομείς των σιτηρών και των

κτηνοτροφικών φυτών και έχουν πληγεί από την τρέχουσα κρίση. Το ποσό της ενίσχυσης για όλες τις επιλέξιμες καλλιέργειες θα είναι ίσο με 47 ευρώ ανά εκτάριο, με ανώτατο όριο ενίσχυσης το ποσό των 280.000 ευρώ ανά επιχείρηση.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό, βάσει του Κεφαλαίου 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου

Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) αποσκοπεί στην παροχή ρευστότητας σε ορισμένες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή, ιδίως στους τομείς των σιτηρών και των κτηνοτροφικών φυτών, σε μια περίοδο κατά την οποία πλήττεται ένα ευρύ φάσμα οικονομικών τομέων, β) κυμαίνεται εντός των ορίων ενίσχυσης

που προβλέπει το Κεφάλαιο 2.1 του Προσωρινού Πλαισίου, γ) θα έχει διάρκεια έως την 30ή Ιουνίου 2024 και δ) είναι αναγκαίο κατάλληλο και αναλογικό για την αποκατάσταση σοβαρής διαταραχής της κυπριακής οικονομίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το κυπριακό καθεστώς.

Κυπριακό καθεστώς για τη στήριξη της καλλιέργειας πατάτας – SA.112481

Κύπρος – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – αγροτικός τομέας – πατατοκαλλιέργεια

Η Κύπρος κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς ενίσχυσης των αγροτών που διαθέτουν καλλιέργειες πατάτες, λόγω της αύξησης του κόστους της ενέργειας, των καυσίμων και των λιπασμάτων που προκαλείται από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία και τις αντίστοιχες συνέπειες που έχει για τη ρευστότητα των παραγωγών.

Το καθεστώς έχει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε

1.654.000 ευρώ και οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν έως την 30ή Ιουνίου 2024. Δικαιούχοι του καθεστώτος είναι κυπριακές επιχειρήσεις όλων των μεγεθών που έχουν υποβάλει δήλωση καλλιέργειας στο Ταμείο Προστασίας και Ασφάλισης της Γεωργικής Παραγωγής, σχετικά με τη φύτευση πατάτας.

Η ενίσχυση καλύπτει εν μέρει το κόστος των καλλιεργειών χειμερινής και εαρινής πατάτας για την περίοδο 2022-2023. Το ανώτατο ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε 280.000 ευρώ.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό, βάσει του Κεφαλαίου 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου

Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) οι ενισχύσεις κυμαίνονται εντός των ορίων ενίσχυσης που προβλέπει το Κεφάλαιο 2.1 του ΠΠΚΜ, β) το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 30ή Ιουνίου 2024, γ) οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο σε επιχειρήσεις που αποδεδειγμένα πλήττονται από την τρέχουσα κρίση, και δ) το καθεστώς είναι αναγκαίο κατάλληλο και αναλογικό για την αποκατάσταση σοβαρής διαταραχής της κυπριακής οικονομίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το κυπριακό καθεστώς.

Κυπριακό καθεστώς για αγρότες στη δυτική Λευκωσία – SA.113636

Κύπρος – καθεστώς – εκ νέου θέσπιση – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – αγροτικός τομέας – Δυτική Λευκωσία

Το 2023, η Επιτροπή είχε εγκρίνει, βάσει του Κεφαλαίου 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023, ένα κυπριακό καθεστώς υπέρ των αγροτών που δραστηριοποιούνται στη Δυτική Λευκωσία, με σκοπό να καλυφθεί μέρος του αυξημένου κόστους παραγωγής που προκαλείται από την τρέχουσα ενεργειακή κρίση (SA.109516/2023).

Συνολικά, οι αγρότες στην Κύπρο αντιμετωπίζουν εξαιρετικά μεγάλες και απροσδόκητες αυξήσεις

των τιμών του φυσικού αερίου, της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς επίσης και πολλών άλλων εισροών, πρώτων υλών και βασικών αγαθών, περιλαμβανομένων των λιπασμάτων. Ιδιαιτερότητα των αγροτών της Δυτικής Λευκωσίας αποτελεί το γεγονός ότι, λόγω της στασιμότητας σε έργα υδροδότησης της περιοχής, έρχονται αντιμέτωποι με δυσμενείς συνθήκες άσκησης των δραστηριοτήτων τους. Συγκεκριμένα, η πρόοδος των εργασιών κατασκευής ενός βόρειου αγωγού υδροδότησης στη Λευκωσία έχει σταματήσει και ορισμένοι εκ των αγροτών δεν μπορούν να εξυπηρετούνται από τον νότιο αγωγό ή άλλα δημόσια έργα υδροδότησης, με αποτέλε-

σμα να αναγκάζονται να προμηθεύονται νερό με άλλους τρόπους, και ιδίως από ιδιωτικά πηγάδια, γεγονός που συνεπάγεται αυξημένο κόστος, καθώς η άντληση του νερού εξαρτάται από εξωγενείς παράγοντες, όπως η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος και της βενζίνης, το βάθος άντλησης, την ποσότητα άντλησης, την απόσταση μεταφοράς του νερού και το αρδευτικό σύστημα. Έτσι, η αύξηση στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος, λόγω της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης, επιβάρυνε πολύ περισσότερο τους αγρότες στις περιοχές αυτές, όπου και το κόστος άντλησης του νερού αυξήθηκε υπερβολικά.

Το 2024, οι κυπριακές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή την εκ νέου θέσπιση του καθεστώτος, το οποίο έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023, με νέα λήξη ισχύος την 30ή Ιουνίου 2024. Ο προϋπολογισμός του καθεστώτος παραμένει στις 600.000 ευρώ και οι ενισχύσεις εξακολουθούν να έχουν τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων. Το ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο υπολογίζεται με βάση ένα σταθερό ποσό, το οποίο ορίζεται στην οικεία υπουργική απόφαση και διαφέρει ανάλογα με το είδος της καλ-

λιέργειας. Το ποσό αυτό πολλαπλασιάζεται επί τον αριθμό των στρεμμάτων που διαθέτει ο κάθε αγρότης και από το γινόμενο τους προκύπτει το ακριβές ποσό της ενίσχυσης, με ανώτατο όριο ανά δικαιούχο τις 20.000 ευρώ. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν άλλες ουσιώδεις αλλαγές στην εκ νέου θέσπιση του καθεστώτος, πέραν της μεταβολής στη διάρκειά του.

Η Επιτροπή έκρινε την εκ νέου θέσπιση του καθεστώτος σύμφωνη με το Κεφάλαιο 2.1. του Προ-

σωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, επικαλέστηκε την αξιολόγηση περί συμβατότητας που είχε κάνει στην απόφαση SA.109516/2023 και επεσήμανε ότι αυτή δεν επηρεάζεται από τη νεότερη κοινοποίηση.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε την εκ νέου θέσπιση του κυπριακού καθεστώτος.

Γερμανικός διαγωνισμός με διαπραγμάτευση και οικονομικό πλεονέκτημα – SA.47650

Γερμανία – απουσία κρατικής ενίσχυσης – κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων – διαγωνισμός με διαπραγμάτευση – πλεονέκτημα – ανάδοχος – απευθείας αναθέσεις – μεμονωμένη ενίσχυση – δικαίωμα ανάκτησης – παραγραφή

Το 2001, η Projekt Ruhr GmbH, της οποίας μοναδικός μέτοχος ήταν το ομόσπονδο κρατίδιο της Βόρειας Ρηνανίας-Βεσφαλίας της Γερμανίας, προκήρυξε, ως Αναθέτουσα Αρχή, διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης σε επίπεδο ΕΕ με διαπραγμάτευση. Σκοπός της διαδικασίας ήταν να συναφθεί σύμβαση σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) για απεριόριστο χρονικό διάστημα, με αντικείμενο τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία πλατφορμών για νομικά δεσμευτικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ πολιτών, δημόσιας διοίκησης και βιομηχανίας. Σύμφωνα με την προκήρυξη, οι πλατφόρμες θα έπρεπε να λειτουργήσουν μέσω ενός φορέα ΣΔΙΤ που θα συστήσει η αναθέτουσα αρχή με τον ανάδοχο.

Συνολικά 113 εταιρείες ενδιαφέρθηκαν για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, εκ των οποίων 21 υπέβαλαν τελικά αίτηση εντός της προθεσμίας. Το 2002, αφού ολοκληρώθηκε η διαπραγμάτευση, ως

ανάδοχος επελέγη μία πλειοδότηα κοινοπραξία αποτελούμενη από τις Cap Gemini και Cosinex, εταιρείες λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών. Κατόπιν της σύναψης της σύμβασης, συστάθηκαν, σε εφαρμογή της η δημόσια κοινοπραξία Public Konsortium d-NRW GbR, η οποία ενήργησε ως «εταιρεία-ιδιοκτήτης» (ownership company) και η ιδιωτική κοινοπραξία Ruhrdigital Private Konsortium GbR, η οποία λειτούργησε ως «εταιρεία εκμετάλλευσης» (operating company). Το 2005, η Cap Gemini αποχώρησε από την ιδιωτική κοινοπραξία και η Cosinex παρέμεινε ο μοναδικός ιδιωτικός φορέας στη ΣΔΙΤ.

Μεταξύ 2005 και 2016, η εταιρεία-ιδιοκτήτης ανέθεσε στην εταιρεία εκμετάλλευσης περίπου 260 μεμονωμένες συμβάσεις με απευθείας αναθέσεις, συνολικής αξίας περίπου 26.000.000 ευρώ. Το 2016, συμφωνήθηκε ότι δεν θα ανατεθούν νέες μεμονωμένες συμβάσεις στο πλαίσιο της βασικής σύμβασης, επειδή η εταιρεία-ιδιοκτήτης αποφάσισε να προκηρύξει εκ νέου διαγωνισμό. Κατόπιν τούτου, η εταιρεία-ιδιοκτήτης απορροφήθηκε βάσει νόμου από τον δημόσιο οργανισμό d-NRW AöR, ο οποίος δημοσίευσε προκήρυξη για νέα διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβα-

σης με παρόμοιο αντικείμενο, συνολικής αξίας 5.000.000 ευρώ και διάρκειας από το 2018 έως το 2021. Το 2017, η σύμβαση κατακυρώθηκε σε κοινοπραξία αποτελούμενη από τις Cosinex, BMS Consulting GmbH και Publicplan. Την ίδια χρονιά, υποβλήθηκε καταγγελία στην Επιτροπή, σύμφωνα με την οποία, παρατυπίες αμφοτέρων των διαγωνισμών (2001 και 2017) κατέληγαν να χορηγούν στην Cosinex παράνομες και μη συμβατές κρατικές ενισχύσεις, καθώς αμειβόταν για τις υπηρεσίες που παρείχε σε τιμές υψηλότερες της αγοράς.

Η Επιτροπή, αφού διαπίστωσε ότι η Cosinex ήταν επιχείρηση και ότι οι επίμαχες αμοιβές προέρχονταν από κρατικούς πόρους, εξέτασε αναλυτικά την ύπαρξη πλεονεκτήματος. Ανέφερε, αρχικά, ότι η χρήση και η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στις ενωσιακές Οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για την εκπλήρωση των απαιτήσεων μιας ανταγωνιστικής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων διαγωνιστικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό, προσδιόρισε ότι έπρεπε να εξεταστεί η τήρηση των όρων της τότε ισχύουσας Οδηγίας 92/50/ΕΟΚ.

Εξετάζοντας την επιλογή της Αναθέτουσας Αρχής να διενεργήσει τον διαγωνισμό με διαπραγμάτευση, η Επιτροπή παρατήρησε ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η λειτουργία μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας για νομικά δεσμευτικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ πολιτών, διοικήσεων και επιχειρήσεων ήταν κάτι μάλλον καινοφανές κατά το έτος 2001. Δεδομένης της πολυπλοκότητας του έργου, του καινοτόμου χαρακτήρα του και των συναφών κινδύνων, οι επίμαχες υπηρεσίες δεν επέτρεπαν προηγούμενη συνολική τιμολόγηση. Αντιθέτως, απαιτούσαν καινοτόμες λύσεις, με αποτέλεσμα ο κάθε υποψήφιος να έχει ενδεχομένως διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία της πλατφόρμας, έτσι ώστε να δικαιολογείται μια διαδικασία με διαπραγμάτευση. Συνεπώς, η συγκεκριμένη παροχή υπηρεσιών δεν αφορούσε ένα συγκεκριμένο και προκαθορισμένο αντικείμενο για το οποίο η αναθέτουσα αρχή θα μπορούσε να είχε κινήσει ανοικτή διαδικασία επιλέγοντας τον προσφέροντα που προσέφερε την καλύτερη τιμή.

Περαιτέρω, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Αναθέτουσα Αρχή είχε τηρήσει πλήρως τους τότε ισχύοντες κανόνες για τον διαγωνισμό με διαπραγμάτευση (δημοσίευση, κριτήρια επιλογής, διαδικασία διεξαγωγής), ενώ οι σχετικοί κανόνες της προκήρυξης υπήρξαν διαφανείς, καθώς είχαν διατυπωθεί με σαφήνεια, είχαν δημοσιευθεί επαρκώς και όλα τα σχετικά έγγραφα είχαν τεθεί στη διάθεση όλων των ενδιαφερομένων μερών. Ακόμη και εάν ορισμένοι όροι μπορεί να άλλαξαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, αυτό ήταν σύμφυτο με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, στο πλαίσιο της οποίας οι αναθέτουσες αρχές δεν υποχρεούνται να προσδιορίζουν εκ των προτέρων την ποσότητα και την τιμή των επίμαχων υπηρεσιών. Ως προς την απεριόριστη

διάρκεια της σύμβασης, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι τότε ισχύοντες κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων δεν υποχρέωναν τις αναθέτουσες αρχές να περιορίζουν τη διάρκεια μιας σύμβασης, όταν ακολουθούσαν μία διαδικασία με διαπραγμάτευση.

Αφού διαπίστωσε ότι ο διαγωνισμός πληρούσε τους τότε ισχύοντες κανόνες δημοσίων συμβάσεων, η Επιτροπή έλεγξε τον τρόπο εφαρμογής της σύμβασης. Εξετάζοντας αναλυτικά τη σύμβαση, διαπίστωσε ότι περιέγραφε με επαρκώς ακριβή τρόπο τις υπηρεσίες που θα παρείχε η εταιρεία εκμετάλλευσης, ενώ σημείωσε ότι δεν παρατηρήθηκαν απευθείας αναθέσεις εκτός του πεδίου εφαρμογής της σύμβασης. Ως προς την αποχώρηση της Carì Gemini από τη ΣΔΙΤ, η Επιτροπή, επικαλούμενη την απόφαση C-454/06, σύμφωνα με την οποία μία τροποποίηση μιας δημόσιας σύμβασης κατά τη διάρκεια της ισχύος της μπορεί να θεωρηθεί ουσιώδης όταν εισάγει όρους οι οποίοι, αν είχαν περιληφθεί στην αρχική διαδικασία ανάθεσης, θα επέτρεπαν την αποδοχή προσφερόντων διαφορετικών από εκείνους που είχαν γίνει αρχικά δεκτοί ή θα επέτρεπαν την αποδοχή προσφοράς διαφορετικής από εκείνη που είχε γίνει αρχικά δεκτή, καθώς και όταν επεκτείνει σημαντικά το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης ώστε να περιλαμβάνει υπηρεσίες που δεν καλύπτονταν αρχικά, έκρινε ότι η ενέργεια αυτή δεν αποτελεί ουσιώδη τροποποίηση των όρων της σύμβασης.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Cosinex δεν λάμβανε οικονομικό όφελος το οποίο δεν θα μπορούσε να έχει λάβει υπό κανονικές συνθήκες αγοράς και, ως εκ τούτου, δεν λάμβανε πλεονέκτημα.

Περαιτέρω, η Επιτροπή εξέτασε τον ισχυρισμό της Γερμανίας ότι, σε κάθε περίπτωση, είχε παραγραφεί το δικαίωμα της Επιτρο-

πής να διατάξει ανάκτηση. Η Επιτροπή παρατήρησε, αρχικά ότι η πρώτη ενέργεια στην οποία προέβη όσον αφορά την καταγγελία ήταν ένα αίτημα παροχής πληροφοριών προς τις γερμανικές αρχές που εστάλη στις 12 Ιουνίου 2017. Ως εκ τούτου, κάθε πιθανή ενίσχυση που είχε χορηγηθεί πριν από τις 12 Ιουνίου 2007 θα πρέπει να θεωρηθεί ως υφιστάμενη ενίσχυση και δεν θα μπορούσε πλέον να ανακτηθεί.

Σε ποιο βαθμό αυτό θα ίσχυε και για τις απευθείας αναθέσεις συμβάσεων με αναφορά στη βασική συμφωνία που έγιναν μετά τις 12 Ιουνίου 2007 εξαρτάται από το αν η βασική συμφωνία θα πρέπει να θεωρηθεί καθεστώς ή ad hoc μεμονωμένη ενίσχυση. Εάν η βασική σύμβαση θεωρηθεί ad hoc μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγήθηκε το 2002, τότε και οι απευθείας αναθέσεις συμβάσεων με αναφορά στη βασική σύμβαση θα έπρεπε να θεωρηθούν ως μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της και όχι ως οι ίδιες οι αναθέσεις μεμονωμένων ενισχύσεων. Ως εκ τούτου, η διαπίστωση της υφιστάμενης ενίσχυσης θα κάλυπτε όλες τις απευθείας αναθέσεις συμβάσεων βάσει της βασικής σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιήθηκαν μετά τις 12 Ιουνίου 2007.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, ακόμη κι αν η βασική σύμβαση ή οποιαδήποτε από τις επιμέρους συμβάσεις που ανατέθηκαν βάσει αυτής, συνιστούσαν ενίσχυση, κάτι το οποίο δεν συμβαίνει εν προκειμένω, θα έπρεπε πάντως να θεωρηθεί ως υφιστάμενη ενίσχυση και το δικαίωμα ανάκτησης θα είχε υποπέσει σε παραγραφή. Δεδομένων των ανωτέρω, απέρριψε την καταγγελία.

Γερμανικό καθεστώς για ανανεώσιμο υδρογόνο – SA.109550

Γερμανία – καθεστώς – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – ανανεώσιμο υδρογόνο – auctions-as-a-service – Ευρωπαϊκή Τράπεζα Υδρογόνου

Η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να καταρτίσει καθεστώς, προϋπολογισμού 350.000.000 ευρώ για τη στήριξη της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου. Το καθεστώς θα χρηματοδοτηθεί μέσω του εργαλείου «Δημοπρασίες ως υπηρεσία» (Auctions-as-a-service) που προωθεί η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Υδρογόνου. Βάσει του εν λόγω εργαλείου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρηματοδοτούν έργα, στα οποία έχουν υποβληθεί προσφορές σε δημοπρασία, αλλά δεν έχουν επιλεγεί για στήριξη από το Ταμείο Καινοτομίας λόγω περιορισμών του προϋπολογισμού. Αυτό τους επιτρέπει να χορηγούν εθνική χρηματοδότηση σε πρόσθετα έργα στην επικράτειά τους, χωρίς την ανάγκη διεξαγωγής χωριστής δημοπρασίας σε εθνικό επίπεδο, μειώνοντας τον διοικητικό φόρτο και το κόστος για όλα τα μέρη.

Το καθεστώς θα στηρίξει την κατασκευή εγκαταστάσεων δυναμικότητας ηλεκτρόλυσης έως 90

MW και αναμένεται να δώσει κίνητρα για την παραγωγή έως και 75.000 τόνων ανανεώσιμου υδρογόνου. Το έργο εντάσσεται στο πλαίσιο του στόχου της Γερμανίας να διαθέτει τουλάχιστον 10 GW εγχώριας ικανότητας ηλεκτρόλυσης έως το 2030 και να συμβάλει στον στόχο της ΕΕ για παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ σε ποσοστό τουλάχιστον 42,5% έως το 2030, με στόχο να φθάσει το 45%.

Οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών υπό την εποπτεία του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA). Η υποβολή προσφορών ολοκληρώθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2024 και ο Οργανισμός αξιολογεί και κατατάσσει επί του παρόντος τις προσφορές για έργα σε όλα τα κράτη μέλη. Η στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο αυτού του γερμανικού καθεστώτος θα είναι ανοικτή σε εταιρείες που σχεδιάζουν να κατασκευάσουν νέους ηλεκτρολύτες στη Γερμανία.

Η Επιτροπή έκρινε ότι το καθεστώς είναι συμβατό βάσει του Κεφαλαίου 4.1. των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια.

Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη διευκόλυνση της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και, ως εκ τούτου, της απαλλαγής από τον άνθρακα των βιομηχανικών, μεταφορικών ή/και ενεργειακών τομέων, β) έχει χαρακτηριστικά κινήτρου, καθώς οι δικαιούχοι δεν θα πραγματοποιούσαν τις σχετικές επενδύσεις χωρίς κρατική στήριξη, γ) συνοδεύεται από επαρκείς εγγυήσεις ότι θα έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το ενδοεθνικό εμπόριο, καθώς οι δικαιούχοι θα επιλεγούν μετά από ανοικτή, διαφανή και αμερόληπτη διαδικασία υποβολής προσφορών και οι ενισχύσεις θα περιοριστούν στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο για την εκτέλεση των έργων, δ) θα επιφέρει θετικά αποτελέσματα, ιδίως στο περιβάλλον, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τα οποία υπερσχύουν των πιθανών επιπτώσεων όσον αφορά τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γερμανικό καθεστώς.

Γερμανικό καθεστώς για την απεξάρτηση από τον άνθρακα – SA.108729

Γερμανία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – βιομηχανία – άνθρακας

Η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 2.200.000.000 ευρώ για τη στήριξη επενδύσεων α) στην ηλεκτροδότηση βιομηχανικών διαδικασιών και β) στην αντικατάσταση ορυκτών καυσίμων από ανανεώσιμο υδρογόνο ή καύσιμα που προέρχονται από ανανεώσιμες πηγές υδρογόνου, προκειμένου να προωθηθεί η μετάβαση σε μία οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών.

Οι ενισχύσεις θα έχουν τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων. Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε γερμανικές επιχειρήσεις που βασίζονται στη χρήση ορυκτών καυσίμων ως πηγή ενέργειας ή ως πρώτη ύλη για τις παραγωγικές τους διαδικασίες στον βιομηχανικό τομέα. Τα επιλέξιμα έργα πρέπει να οδηγήσουν σε μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις διαδικασίες παραγωγής κατά τουλάχιστον 40% σε σύγκριση με σήμερα. Για να είναι επιλέξιμες, οι επιχειρήσεις πρέπει είτε να ηλεκτροδοτήσουν τις παραγωγικές τους διαδικασίες είτε να μετα-

βούν από τη χρήση ορυκτών καυσίμων σε ανανεώσιμο υδρογόνο ή σε καύσιμα που προέρχονται από ανανεώσιμο υδρογόνο.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό βάσει του Κεφαλαίου 2.6. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) δεν υπερβαίνει τα 200.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο, β) θα χορηγηθεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, γ) υπόκειται σε όρους που θα διασφαλίζουν την πραγματική εξοικονόμηση εκπομπών και τον περιορι-

σμό των αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, δ) προβλέπει ότι για επενδύσεις, οι οποίες αφορούν δραστηριότητες που καλύπτονται από ΣΕΔΕ, η μείωση των εκπομπών πρέπει να είναι χαμηλότερη από τα σχετικά κριτήρια αναφοράς του ΣΕΔΕ που ισχύουν κατά τη στιγμή της χορήγησης

της ενίσχυσης, ε) υποχρεώνει τους δικαιούχους να μην αυξήσουν την παραγωγική τους ικανότητα πέραν του 2%, στ) είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι

σημαντικές για την εφαρμογή του σχεδίου REPowerEU και του βιομηχανικού σχεδίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γερμανικό καθεστώς.

Γαλλικό καθεστώς για βιομάζα και ανανεώσιμο υδρογόνο – SA.109766

Γαλλία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – ενέργεια – καύσιμα – βιομάζα – ανανεώσιμο υδρογόνο

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 900.000.000 ευρώ, με αντικείμενο τη στήριξη της παραγωγής: α) θερμότητας και καυσίμων από βιομάζα, όπως συνθετικό αέριο και βιοάνθρακες, για χρήση σε βιομηχανικές διεργασίες, και β) υγρών καυσίμων από βιομάζα και ανανεώσιμο υδρογόνο, για χρήση σε βιομηχανικές διεργασίες και μεταφορές.

Οι ενισχύσεις θα έχουν τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, καλύπτο-

ντας μέρος των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών. Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε νέες εγκαταστάσεις και σε έργα που αναπτύσσονται ή επεκτείνονται σημαντικά. Όρος του καθεστώτος είναι ότι τα επιλέξιμα έργα θα ολοκληρωθούν και θα τεθούν σε λειτουργία εντός 36 μηνών από τη χορήγηση της ενίσχυσης.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό, βάσει του Κεφαλαίου 2.5. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) παρέχει κίνητρο για την παραγωγή ενέργειας και καυσίμων από ΑΠΕ, β) κυμαίνεται ε-

ντός των επιτρεπόμενων ορίων του Κεφαλαίου 2.5 ΠΠΚΜ 2023, γ) θα χορηγηθεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, δ) είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι σημαντικές για την υλοποίηση του σχεδίου REPowerEU και του βιομηχανικού σχεδίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό καθεστώς.

Πορτογαλικό καθεστώς για πράσινο εξοπλισμό – SA.110254

Πορτογαλία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – πράσινο εξοπλισμός – οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών

Η Πορτογαλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς στήριξης των επενδύσεων στην παραγωγή πράσινου εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την προώθηση της μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών.

Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε επιχειρήσεις που παράγουν σχετικό εξοπλισμό, όπως μπαταρίες, ηλιακούς συλλέκτες, ανεμογεννήτριες, αντλίες θερμότητας, ηλεκτρολύτες, εξοπλισμό για τη χρήση και αποθήκευση δέσμευσης άνθρακα, καθώς και βασικά εξαρτήματα που έχουν σχεδιαστεί

και χρησιμοποιούνται πρωτίστως ως άμεσες εισροές για την παραγωγή τέτοιου εξοπλισμού ή σχετικές κρίσιμες πρώτες ύλες που είναι απαραίτητες για την παραγωγή τους.

Οι ενισχύσεις θα έχουν τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων. Ο συνολικός προϋπολογισμός του καθεστώτος ανέρχεται σε 350.000.000 ευρώ, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν πλήρως από το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό με το Κεφάλαιο 2.8. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α)

θα αποτελέσει κίνητρο για την παραγωγή σχετικού εξοπλισμού για τη μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών, β) θα χορηγηθεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 και γ) είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι σημαντικές για την εφαρμογή του βιομηχανικού σχεδίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το πορτογαλικό καθεστώς.

Ιταλικό καθεστώς για πράσινο εξοπλισμό – SA.112546

Ιταλία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – πράσινο εξοπλισμός – οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών

Η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς στήριξης των επενδύσεων στην παραγωγή πράσινου εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την προώθηση της μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών.

Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε επιχειρήσεις που παράγουν σχετικό εξοπλισμό, δηλαδή μπαταρίες, ηλιακούς συλλέκτες, ανεμογεννήτριες, αντλίες θερμότητας, ηλεκτρολύτες, εξοπλισμό για τη χρήση και αποθήκευση άνθρακα, κα-

θώς και βασικά συστατικά στοιχεία που έχουν σχεδιαστεί και χρησιμοποιούνται κυρίως ως άμεσες εισροές για την παραγωγή τέτοιου εξοπλισμού ή σχετικές κρίσιμες πρώτες ύλες που είναι απαραίτητες για την παραγωγή τους.

Οι ενισχύσεις θα έχουν τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων. Ο συνολικός προϋπολογισμός του καθεστώτος ανέρχεται σε 1.100.000.000 ευρώ, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν πλήρως από το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Το μέγιστο ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε 150.000.000, το οποίο μπορεί

να αυξηθεί σε 200.000.000 ευρώ και 350.000.000 ευρώ, αναλόγως της περιφέρειας στην οποία δραστηριοποιείται ο δικαιούχος.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό, βάσει του Κεφαλαίου 2.8. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) το καθεστώς θα αποτελέσει κίνητρο για την παραγωγή σχετικού εξοπλισμού για τη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών και β) οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2025.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ιταλικό καθεστώς.

Ρουμανικό καθεστώς για ανάπτυξη φωτοβολταϊκών – SA.108510

Ρουμανία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας – αιολική ενέργεια – ηλιακή ενέργεια – φωτοβολταϊκά

Η Ρουμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 3.000.000.000 ευρώ, για τη στήριξη των εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από χερσαία αιολικά και ηλιακά φωτοβολταϊκά. Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε έργα κατασκευής και λειτουργίας νέων εγκαταστάσεων φωτοβολταϊκών. Οι δικαιούχοι θα προκύψουν κατόπιν ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και θα υπογράψουν αμφίδρομες συμβάσεις επί της διαφοράς (two contracts for difference). Η τιμή εκκίνησης θα καθορίζεται μέσω των διαδικασιών υποβολής προσφορών (pay as bid) και η τιμή αναφοράς θα υπο-

λογίζεται ως μηνιαίος σταθμισμένος μέσος όρος της τιμής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές. Όταν η τιμή αναφοράς θα είναι χαμηλότερη από την τιμή εκκίνησης, ο δικαιούχος θα δικαιούται να λαμβάνει πληρωμές ίσες με τη διαφορά μεταξύ των δύο τιμών και, αντιστρόφως, θα πρέπει να καταβάλει τη διαφορά στην αντίθετη περίπτωση. Συνεπώς, το καθεστώς εγγυάται ένα ελάχιστο επίπεδο απόδοσης για τους δικαιούχους, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι δεν θα αποζημιώνονται υπερβολικά για τις περιόδους κατά τις οποίες η τιμή αναφοράς είναι υψηλότερη από την τιμή εκκίνησης.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό, βάσει του Κεφαλαίου 2.5. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι α) οι

ενισχύσεις θα χορηγηθούν μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και θα χορηγηθούν πριν την 31η Δεκεμβρίου 2025, β) το καθεστώς υπόκειται σε όρους περιορισμού των αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένων διασφαλίσεων που εγγυώνται ότι υπάρχουν αρκετοί συμμετέχοντες στη διαδικασία υποβολής προσφορών, γ) είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι σημαντικές για την υλοποίηση του σχεδίου REPowerEU και του βιομηχανικού σχεδίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ρουμανικό καθεστώς.

Ρουμανική ad hoc ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της TAROM – SA.59344

Ρουμανία – ad hoc ενίσχυση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2014 για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προ-

βληματικών επιχειρήσεων – αναδιάρθρωση – αερομεταφορές – TAROM

Το 2020, με την απόφαση SA.56244/2020, η Επιτροπή είχε εγκρίνει ένα πρώτο ρουμανικό σχέδιο αναδιάρθρωσης της αερο-

πορικής εταιρείας TAROM. Το 2021, και ενώ η νομιμότητα της απόφασης SA.56244/2020 είχε αμφισβητηθεί ενώπιον των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, η Ρουμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή δεύτερο σχέδιο αναδιάρθρωσης της TAROM.

Το σχέδιο περιελάμβανε μία δέσμη μέτρων για τον εξορθολογισμό των δραστηριοτήτων της TAROM, την ανανέωση του γερασμένου στόλου της και τη μείωση των δαπανών της. Την ίδια χρονιά, η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας για τα μέτρα αυτά. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η Ρουμανία επικαιροποίησε το σχέδιο αναδιάρθρωσης, για να αντιμετωπίσει τις ανησυχίες που διατυπώθηκαν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

Τα κοινοποιηθέντα μέτρα αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν κατόπιν επικαιροποίησης: α) διαγραφή χρέους της TAROM, ύψους

49.530.000 ευρώ και β) εισφορά κεφαλαίου, ύψους 45.770.000 ευρώ. Στις 11.01.2024, το ΔΕΕ απέρριψε αίτηση αναίρεσης της Wizz Air Hungary κατά της Επιτροπής, με την οποία αμφισβητούνταν η νομιμότητα της απόφασης SA.56244/2020.

Κατόπιν τούτων, η Επιτροπή έκρινε το μέτρο σύμφωνο με το Κεφάλαιο 3 των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2014 για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι: α) το μέτρο συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου κοινού συμφέροντος της παροχής περιφερειακής συνδεσιμότητας στους Ρουμάνους πολίτες και επιχειρήσεις, επιτρέποντας στην TAROM να επιστρέψει στη βιωσιμότητα μέσω της εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσής της, β) τα μέτρα αναδιάρθρωσης αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που προκάλεσαν τις οικονομικές δυσκολίες της

TAROM, ιδίως μέσω της ανανέωσης του γερασμένου στόλου της και της μείωσης του κόστους, γ) τα μέτρα είναι αναλογικά, καθώς η TAROM συνεισφέρει σημαντικά με ίδια κεφάλαια ύψους περίπου 77.660.000 ευρώ με τη μορφή εσόδων από την πώληση αεροσκαφών και χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνήφθη με όρους της αγοράς, δ) η ενίσχυση συνοδεύεται από εγγυήσεις για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά, όπως είναι η μείωση του αριθμού των δρομολογίων που εκτελεί η TAROM, καθώς και του αριθμού των αεροσκαφών και επίσης τη διατήρηση της εν λόγω μειωμένης δυναμικότητας, περιορίζοντας έτσι την παρουσία της στην αγορά για όλη τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης, δηλαδή έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ρουμανικό μέτρο.

Γαλλική ad hoc ενίσχυση για τεχνολογία μικρών πυρηνικών αντιδραστήρων – SA.106964

Γαλλία – Πλαίσιο 2022 για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία – ad hoc ενίσχυση – έρευνα και ανάπτυξη – μικροί αρθρωτοί πυρηνικοί αντιδραστήρες – Nuward – SMR technology

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση της εταιρείας Nuward, με σκοπό να υποστηρίξει τις δράσεις έρευνας και ανάπτυξης της εταιρείας σχετικά με την τεχνολογία μικρών πυρηνικών αντιδραστήρων (SMR technology). Οι SMR ορίζονται ως μικροί πυρηνικοί αντιδραστήρες με μέγιστη ισχύ 300 MWe και μπορούν να παράγουν 7.200.000 kWh ημερησίως. Συγκριτικά, οι μεγάλοι πυρηνικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής έχουν παραγωγή άνω των 1000 MWe και μπορούν να παράγουν 24.000.000 kWh ημερησίως.

Πλεονεκτήματα των SMR αποτελούν η μείωση των ανθρακούχων

εκπομπών, η διασφάλιση σταθερότητας του ηλεκτρικού δικτύου σε ένα σύστημα με υψηλότερο μερίδιο ΑΠΕ και αυξανόμενη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, η λειτουργία τους με λιγότερο απαιτούμενο νερό ψύξης, η ενίσχυση της αποδοτικότητας του κόστους παραγωγής μέσω οικονομικών κλίμακας και η ευκολότερη κατασκευή και μεταφορά τους, γεγονός που μειώνει το κόστος εγκατάστασης.

Το επίμαχο έργο αποσκοπεί στην ανάπτυξη διαδικασιών για τον σχεδιασμό και την κατασκευή SMR με βάση απλό και αρθρωτό σχεδιασμό και με ισχύ ίση ή μικρότερη των 300 MWe.

Η ενίσχυση θα έχει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, ύψους έως 300.000.000 ευρώ που θα καλύψει το έργο έρευνας και ανάπτυξης έως τις αρχές του 2027. Το μέτρο θα επιτρέψει τη Nuward να

προβεί στη διαστασιολόγηση των μονάδων και των εξαρτημάτων των SMR και στην επικύρωση της ενσωμάτωσής τους μέσω αριθμητικών προσομοιωτών και εργαστηριακών δοκιμών. Η Nuward θα εκπονήσει, επίσης, μελέτες εκβιομηχάνισης σχετικά με τον αρθρωτό σχεδιασμό και τη μαζική παραγωγή των SMR. Τέλος, το μέτρο θα υποστηρίξει τη Nuward στην προετοιμασία των απαιτούμενων επιδείξεων ασφαλείας για την έγκριση του έργου από τις εθνικές αρχές πυρηνικής ασφάλειας.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο σύμφωνο με το Πλαίσιο 2022 για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το μέτρο: α) διευκολύνει την ανάπτυξη δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης για την τεχνολογία SMR, β) έχει χαρακτήρα κινήτρου, διότι η Nuward δεν θα πραγματοποιούσε

επενδύσεις έρευνας και ανάπτυξης χωρίς κρατική στήριξη, γ) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την προώθηση των σχετικών δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, δ) είναι αναλογικό, καθώς το επίπεδο της ενίσχυσης αντιστοιχεί στις πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες του έργου, ε) διαθέτει επαρκείς εγγυήσεις που διασφαλίζουν ότι περιορίζονται οι αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, όπως είναι η δέσμευση ότι οι υποστηριζόμενες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης θα επικεντρωθούν σε τεχνολογίες που δεν είναι άμεσα εμπορεύσιμες, βρίσκονται σε πολύ προχωρημένο στάδιο και θα είναι μόνο μακροπρόθεσμα διαθέσιμες για

βιομηχανική ανάπτυξη και στ) συνοδεύεται από θετικά αποτελέσματα τέτοιας σημασίας που αντισταθμίζουν κάθε πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού και του ενδοενοσιακού εμπορίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό μέτρο.

Τσεχική ad hoc ενίσχυση για κατασκευή πυρηνικού σταθμού – SA.58207

Τσεχία – άρθρο 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ – ad hoc ενίσχυση – Elektrárna Dukovany II – πυρηνικός σταθμός – παραγωγή ενέργειας

Η Τσεχία κοινοποίησε στην Επιτροπή το σχέδιό της να στηρίξει την κατασκευή και λειτουργία ενός νέου πυρηνικού σταθμού στο Dukovany, με δυναμικότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως 1200 MW. Ο πυρηνικός σταθμός αναμένεται να τεθεί σε δοκιμαστική λειτουργία το 2036, ενώ η εμπορική λειτουργία του προβλέπεται να ξεκινήσει το 2038. Ο σταθμός θα έχει διάρκεια ζωής 60 ετών και προβλέπεται να παροπλιστεί το 2096. Στο Dukovany υπάρχει ήδη ένας υφιστάμενος πυρηνικός σταθμός παραγωγής ενέργειας.

Δικαιούχος του μέτρου είναι η Elektrárna Dukovany II («EDU II»), θυγατρική του ομίλου ČEZ, του μοναδικού φορέα εκμετάλλευσης πυρηνικών σταθμών στην Τσεχία. Η Τσεχία σχεδιάζει να χορηγήσει άμεση επιχορήγηση, με τη μορφή σύμβασης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της EDU II, με μία κρατική εταιρεία ειδικού σκοπού, την SPV. Η σύμβαση θα διασφαλίσει σταθερά έσοδα για τον πυρηνικό σταθμό για περίοδο 40 ετών.

Η EDU II θα επωφεληθεί, επίσης, από επιδοτούμενο κρατικό δάνειο για την κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους του κόστους κατασκευής και από μηχανισμό προστασίας έναντι απρόβλεπτων γεγονότων ή αλλαγών πολιτικής που ενδέχεται να καταστήσουν αδύνατη την υλοποίηση του έργου.

Το 2022, η Επιτροπή είχε κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας για να αξιολογήσει την καταλληλότητα και την αναλογικότητα του μέτρου. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η Τσεχία τροποποίησε τους όρους του πακέτου δημόσιας στήριξης του έργου, για να αντιμετωπίσει τις ανησυχίες της Επιτροπής.

Για να διασφαλιστεί ότι η ενίσχυση είναι αναλογική και δεν στρεβλώνει αδικαιολόγητα τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Τσεχία προέβη στα ακόλουθα μέτρα:

1. Εισήγαγε μια φόρμουλα αμοιβών που προσομοιάζει με αμφίδρομη σύμβαση επί της διαφοράς (two-way Contract for Difference), η οποία παρέχει σταθερότητα εσόδων και περιορίζει τις υπερβολικές αμοιβές μέσω ετήσιου εκ των υστέρων διακανονισμού. Κατ' αρχήν, όταν οι μέσες τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας είναι χαμηλές, η μονάδα λαμβάνει συμπληρωματικό ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ μίας σταθερής ορισθείσας τιμής και της τιμής αγοράς. Όταν οι μέσες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας είναι υψηλές, η μονάδα επιστρέφει τη διαφορά μεταξύ των δύο τιμών. Επιπλέον, για κάθε παραγόμενη μεγαβατώρα ηλεκτρικής ενέργειας, η μονάδα λαμβάνει την πραγματική τιμή της αγοράς, εκθέτοντας έτσι τη μονάδα στην ανάγκη αποτελεσματικής και ευέλικτης λειτουργίας με βάση τους κανόνες της αγοράς. Ειδικότερα, οι τιμές της αγοράς παρέχουν κίνητρα για μείωση της παραγωγής και προγραμματισμό

συντήρησης και ανεφοδιασμού, όταν οι τιμές της αγοράς είναι χαμηλές και για αύξηση της παραγωγής όταν οι τιμές της αγοράς είναι υψηλές. Η λειτουργία σύμφωνα με τους όρους της αγοράς περιορίζει τις στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και αποτρέπει την εκτόπιση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προς όφελος του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και διευκολύνοντας την απαλλαγή του από τις ανθρακούχες εκπομπές.

2. Μείωσε τη διάρκεια της άμεσης στήριξης των τιμών από 60 σε 40 έτη.

3. Καθόρισε την τιμή αναφοράς βάσει ενός μοντέλου προεξόφλησης ταμειακών ροών, διασφαλίζοντας ότι το συνολικό ποσό της ενίσχυσης, λαμβανομένου υπόψη του επιδοτούμενου δανείου, περιορίζεται στο χρηματοδοτικό κόστος του έργου. Το χρηματοοικονομικό μοντέλο διασφαλίζει ιδίως ότι οι μέτοχοι της EDU II θα λάβουν ποσοστό της απόδοσης ίσο με την απόδοση της αγοράς που θα απαιτούσαν οι επενδυτές για μια παρόμοια επένδυση. Με άλλα λόγια, η Τσεχία θα διασφαλίσει την αναλογικότητα της κρατικής ενίσχυσης μέσω της βαθμονόμησης της τιμής εκκίνησης, λαμβάνοντας υπόψη το επιδοτούμενο κόστος δανεισμού και ένα ανάλογο κόστος ιδίων κεφαλαίων.

4. Για να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος υπεραντιστάθμισης, η Τσεχία θα εφαρμόσει μηχανισμό επιστροφής. Θα διασφαλίσει ότι τυχόν πρόσθετα κέρδη που θα προκύ-

ψουν από το έργο θα μοιραστούν με το τσεχικό κράτος. Ο μηχανισμός αυτός θα ισχύσει καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της μονάδας.

6. Για να αποφευχθεί η συγκέντρωση της αγοράς και να εξλειφθεί ο κίνδυνος το μέτρο να παρέχει πλεονέκτημα σε ορισμέ-

νους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, η Τσεχία δεσμεύτηκε να διασφαλίσει ότι τουλάχιστον το 70% της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας θα πωλείται στο ανοικτό χρηματιστήριο ηλεκτρικής ενέργειας - δηλαδή στις ημερήσιες, ενδοημερήσιες και προθεσμιακές αγορές - καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του σταθμού. Το

υπόλοιπο της παραγωγής μπορεί να πωλείται με αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους μέσω δημοπρασιών.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή έκρινε το μέτρο συμβατό με ευθεία εφαρμογή του άρθρου 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ.

Σλοβακική ad hoc ενίσχυση στη Volvo Cars – SA.103740

Σλοβακία – ad hoc ενίσχυση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2021 για τις περιφερειακές ενισχύσεις – Volvo Cars – εργοστάσιο – ηλεκτρικά οχήματα

Η Σλοβακία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση στην εταιρεία Volvo Cars. Η επενδυτική αυτή ενίσχυση αποσκοπεί στη στήριξη της Volvo για να δημιουργήσει ένα νέο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικών επιβατικών οχημάτων στην επαρχία Valaliky κοντά στην περιοχή Košice της Ανατολικής Σλοβακίας. Αυτή θα είναι και η τρίτη μονάδα παραγωγής της Volvo στην Ευρώπη. Η εν λόγω επαρχία είναι επιλέξιμη για ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 107 (3) (α) ΣΛΕΕ, ενώ παράλληλα έχει χαρακτηριστεί από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης ως περιοχή που επηρεάζεται περισσότερο αρνητικά από τη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα.

Στο πλαίσιο της δημιουργίας του

εργοστασίου, η Volvo προτίθεται να επενδύσει 1.200.000.000 ευρώ, ενώ η Σλοβακία θα χορηγήσει άμεση επιχορήγηση, ύψους 267.000.000 ευρώ. Το εργοστάσιο αναμένεται να έχει αρχική δυναμικότητα παραγωγής περίπου 250.000 ηλεκτρικών οχημάτων ετησίως. Εκτιμάται ότι το όλο έργο θα δημιουργήσει τουλάχιστον 3.300 άμεσες θέσεις εργασίας, καθώς και περαιτέρω έμμεσες θέσεις εργασίας. Αναμένεται, επίσης, να αποφέρει οφέλη βιωσιμότητας με στόχο να είναι κλιματικά ουδέτερο από την έναρξη της παραγωγής και προσφέροντας μόνο ηλεκτρικά οχήματα.

Η Επιτροπή ενέκρινε το μέτρο βάσει των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2021 για τις περιφερειακές ενισχύσεις. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το μέτρο: α) θα συμβάλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην οικονομική ανάπτυξη και στην ανταγωνιστικότητα μιας μειο-

νεκτούσας περιοχής, β) έχει χαράκτῆρα κινήτρου καθώς, χωρίς κρατική στήριξη, η δικαιούχος θα εκτελούσε το έργο σε διαφορετική τοποθεσία εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, γ) έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το ενδοενοσιακό εμπόριο, δ) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη δημιουργία της νέας μονάδας παραγωγής της Volvo Cars, συμβάλλοντας παράλληλα στην περιφερειακή ανάπτυξη, ε) είναι αναλογικό και περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο για την ενεργοποίηση της επένδυσης στην Ανατολική Σλοβακία, στ) δεν θα υπερβεί το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσό ενίσχυσης για το σχέδιο που υπολογίζεται με βάση τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων της Σλοβακίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το σλοβακικό μέτρο.

Ανάκτηση τσεχικών ενισχύσεων σε αγρότες – SA.50787 & SA.50837

Τσεχία – καθεστώς – ανάκτηση – αγροτικός τομέας – άρδευση – αναδιάρθρωση – Κανονισμός 702/2014

Η Τσεχία κοινοποίησε στην Επιτροπή δύο καθεστώτα επενδυτικών ενισχύσεων, με σκοπό να στηριχθούν οι επενδύσεις στην άρδευση και την αναδιάρθρωση οπωρώνων. Το 2021, η Επιτροπή ενέκρινε τα καθεστώτα, βάσει του Κεφαλαίου 1.1. των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2014 για τον γεωργικό

και δασονομικό τομέα και τις αγροτικές περιοχές. Αποφάσισε, όμως, να κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας αναφορικά με τις ενισχύσεις που αφορούσαν μεγάλες επιχειρήσεις.

Μετά την ολοκλήρωση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι μεγάλες γεωργικές επιχειρήσεις είχαν προηγουμένως λάβει ενισχύσεις βάσει τσεχικών καθεστώτων που είχαν θεσπιστεί δυνάμει του τότε ισχύο-

ντος απαλλακτικού Κανονισμού 702/2014 για τη γεωργία. Παρά το γεγονός ότι τα καθεστώτα αυτά αφορούσαν μόνο σε μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις, εντούτοις ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις που είχαν λάβει τις επίμαχες ενισχύσεις το 2017 και το 2018, είχαν εσφαλμένα χαρακτηριστεί από τις τσεχικές αρχές ως ΜΜΕ. Ως εκ τούτου, οι ενισχύσεις που έλαβαν οι εν λόγω μεγάλες επιχειρήσεις δεν ήταν συμβατές με τους όρους

του Κανονισμού 702/2014.

Επιπλέον, επειδή οι εν λόγω μεγάλες επιχειρήσεις είχαν λάβει επενδυτικές ενισχύσεις υπό όρους που είχαν σχεδιαστεί για τις ΜΜΕ, οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στις επιχειρήσεις αυτές δυνάμει των

υπό εξέταση καθεστώτων δεν ήταν σύμφωνες με τους όρους που προέβλεπαν οι Κατευθυντήριες Γραμμές 2014 για τον γεωργικό και δασονομικό τομέα και τις αγροτικές περιοχές, ως προς τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Κατόπιν τούτων, η Επιτροπή διέταξε την Τσεχία να ανακτήσει τις επίμαχες ενισχύσεις από τις μεγάλες γεωργικές επιχειρήσεις πλέον τόκων.

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓΕΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

C-516/22, Επιτροπή/Ηνωμένο Βασίλειο (Micula), 14.03.2024

Λέξεις – Κλειδιά

Παράβαση κράτους μέλους – ερήμην διαδικασία – συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ – μεταβατική περίοδος – αρμοδιότητα του ΔΕΕ – απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου – εκτέλεση διαιτητικής απόφασης – καλόπιστη συνεργασία – υποχρέωση αναστολής της διαδικασίας – αναστολή της χορήγησης ενίσχυσης – Micula – διαιτητικό δικαστήριο

Νομικό Ζήτημα

Απόφαση ανωτάτου εθνικού δικαστηρίου, η οποία διατάσσει άλλο κράτος να εκτελέσει διαιτητική απόφαση που χορηγούσε αποζημίωση σε επενδυτές, παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή είχε κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας για το ζήτημα, παραβιάζει το άρθρο 108 (3) ΣΛΕΕ.

C-558/22, Fallimento Esperia & GSE, 07.03.2024

Λέξεις – Κλειδιά

Προδικαστική παραπομπή – καθεστώς – Ιταλία – πράσινα πιστοποιητικά – παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ – εισαγωγή

ηλεκτρικής ενέργειας – υποχρέωση αγοράς – κρατικοί πόροι – πλεονέκτημα – επιλεκτικότητα

Νομικό Ζήτημα

Νομοθετικό μέτρο που υποχρεώνει τις αλλοδαπές επιχειρήσεις παραγωγής και εισαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας να αγοράζουν πράσινη ηλεκτρική ενέργεια ή πράσινα πιστοποιητικά, κάτι που δεν ισχύει για τις αντίστοιχες ημεδαπές επιχειρήσεις, δεν αντίκειται κατ' αρχήν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, εφόσον δικαιολογείται από τη φύση και την οικονομία του συστήματος αναφοράς.

T-112/22, Svenska Bankföreningen και Länsförsäkringar Bank/Επιτροπή, 17.04.2024

Λέξεις – Κλειδιά

Προσφυγή ακυρώσεως – φορολογία – Σουηδία – συστημικός κίνδυνος – πιστωτικά ιδρύματα – επιλεκτικότητα – σκοπός του μέτρου – σύστημα αναφοράς – παρέκκλιση

Νομικό Ζήτημα

Φόρος που επιβάλλεται στα πιστωτικά ιδρύματα, όταν αυτά έχουν ένα ορισμένο ελάχιστο επεδο οφειλών και αποσκοπεί στη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών, προκειμένου να υπάρχει περιθώριο για τη διαχείριση μελλο-

νικών χρηματοπιστωτικών κρίσεων, δεν είναι επιλεκτικός. Τα μεγάλα τραπεζικά ιδρύματα δεν βρίσκονται στην ίδια νομική και πραγματική κατάσταση με τα μικρότερα, διότι ενδεχόμενη χρηματοπιστωτική τους αστάθεια θα είχε πολύ μεγαλύτερες συνέπειες για την για την οικονομία και την κοινωνική συνοχή.

T-486/18 RENV, Danske Slagtermestre/Επιτροπή, 10.04.2024

Λέξεις – Κλειδιά

Προσφυγή ακυρώσεως – καθεστώς – Δανία – εισφορές για τη συλλογή λυμάτων – καταγγελία – αρχή της αμεροληψίας – πλεονέκτημα – αρχή του ιδιώτη επιχειρηματία – κριτήριο ΦΟΑ – εκ των προτέρων ανάλυση της αποδοτικότητας

Νομικό Ζήτημα

Η εκ των προτέρων ανάλυση της αποδοτικότητας ενός εθνικού μέτρου σημαίνει ότι το μέτρο αυτό συμβάλλει «αυξητικά» στην αποδοτικότητα του φορέα υπέρ του οποίου θεσπίζεται. Για να είναι σύμφωνο με την αρχή του ιδιώτη επιχειρηματία, πρέπει να αυξάνει την αποδοτικότητα, έστω και μακροπρόθεσμα, και όχι να τη μειώνει.

Η Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ) λειτουργεί από την 01.01.2002 στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί γνωμοδοτική δομή, που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, στο Υπουργείο Οικονομικών αλλά και σε όλους τους δημόσιους φορείς νομική υποστήριξη, προκειμένου οι κρατι-

κές ενισχύσεις που αυτοί χορηγούν να είναι νόμιμες και σύμφωνες με το ενωσιακό δίκαιο. Ως εξειδικευμένη συμβουλευτική δομή συμβάλλει στην τήρηση εκ μέρους της Ελλάδας των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό σύστημα ελέγχου, με απώτερο στόχο να αποτρέπεται ο κίνδυνος επιστροφής των παράνομων ενισχύσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

ΕΕΕEurΔ

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

3/2023
Τόμος 43
Ιούλιος - Σεπτέμβριος

Άρθρα
Ν. Κ. Κλαμαράς
Χαρακτηριστικά Ορόσημα της σταδιακής εξελικτικής πορείας της Διασυννοριακής/Διεθνούς Αναγκαστικής Εκτελέσεως από το Εθνικό/Αυτόνομο Δικονομικό Δίκαιο και τις Διμερείς και Πολυμερείς Συμβάσεις Δικαστικής Αρωγής στη Σύμβαση των Βρυξελλών και στους Ενωσιακού Δικονομικούς Κανονισμούς [Ξάντομες Επιστημονικές ως προς τους στόχους τις τελεολογικές/αξιολογικές σταθμίσεις των Εθνικών Νομοθεσιών, στο αυτόνομο ή στο διεθνές/διακρατικής φύσεως συμβατικό νομοθετικό πεδίο, και της Ενωσιακής Νομοθεσίας]
Α.-Μ. Κώνστα, Μ. Σαπαρδάνη
Η ισοτήτα των φύλων στην εργασία και η προώθηση της συμφιλίωσης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ – ΓεΔΕΕ (Ιούνιος – Αύγουστος 2023)
- ΕΔΔΑ (Μάιος – Ιούλιος 2023)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Ανάκληση και άρνηση χορήγησης του καθεστώτος του πρόσφυγα λόγω αμετάκλητης καταδίκης για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος
- Μεταβίβαση διεθνούς δικαιοδοσίας σε διαφορές γονικής μέριμνας στο πλαίσιο του Κανονισμού 2201/2003 σε περίπτωση παράνομης μετακίνησης παιδιού
- Αρμοδιότητα εθνικής αρχής ανταγωνισμού να αποφανθεί επί της συμβατότητας γενικών όρων χρήσης κοινωνικού δικτύου με τον ΓΚΠΔ
- Παραβίαση του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής υπηκόου τρίτης χώρας - απέλαση και απαγόρευση επανεισόδου στη χώρα
- Απαλλαγή των μαθητών από το μάθημα των θρησκευτικών

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημόσιων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ)

Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486947, Fax: 2310 476105
e-mail: moke@cieel.gr
<http://moke.cieel.gr>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης